

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Napreżenie w Londynie i w Pradze Premier Chamberlain wrócił nagle do Londynu. Lord Halifax odroczył swój wyjazd do Genewy

Gabinet angielski zwołany na niedzielę

LONDYN, 8 9. (PAT). Premier Chamberlain przybył dziś rano do Londynu ze Szkocji i natychmiast udał się na Downing Street.

GENEWA, 8 9. (PAT). Wobec konieczności utrzymania ścisłego kontaktu z premierem i kolegami gabinetowymi w obecnym stadium rokowań czeskosłowackich, **LORD HALIFAX UZNAŁ, ŻE JEST NARAZIE ZMUSZONY ODŁOŻYĆ SWĄ WIZYTĘ W GENEWIE.**

LONDYN, 8 9. (PAT). Powrót premiera Chamberlaina ze Szkocji oraz odroczenie wyjazdu lorda Halifaxa do Genewy i liczne narady, jakie w ciągu całego dnia odbywały się na Downing Street, świadczą — jak zaznacza Reuter — **JAK PÓWAŻNIE KOŁA BRYTYJSKIE ŚLEDZĄ ROZWÓJ SYTUACJI.**

Dotychczas do prasy nie przeostały się żadne informacje na temat rozmów, jakie toczyły się na Downing Street.

LONDYN, 8 9. (PAT). O godz. 17 lord Halifax w towarzystwie podsekretarza stanu Cadogana odbył ponownie rozmowę z

PRAGA, 8 września. (PAT.) — Ostatnie wydarzenia w Czechosłowacji, t. zn. zajęcia w Morawskiej Ostrawie i Opawie, przerwanie rokowań partii niemiecko-sudeckiej z rządem, **WYWOŁAŁY NOWĄ FAŁĘ PESYMYSTYCZNYCH NASTROJÓW W PRADZE.**

Artykuł „Timesa” wywołał tutaj przygnębiające wrażenie. Premier Hodža otrzymał liczne depechy od szeregu organizacji, **PROTESTUJĄCYCH PRZECIWKO USTĘPSTWOM NA RZECZ NIEMCÓW SUDECKICH.**

W depechach wysuwane jest żądanie zwołania parlamentu, który miał by powziąć decyzję w tej sprawie.

Prezydium stronnictwa agrarnego w obecności premiera Hodży powzięło uchwałę, aprobującą politykę rządu w sprawie narodowościowej.

Wicepremier i minister komunikacji Behynle w wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi „Lidowe Noviny”, oświadczył, że **PROPOZYCJE RZĄDU CZESKIEGO SĄ OSTATECZNYM KRESEM USTĘPSTW.**

Projekt rządowy stwarza możliwość porozumienia. Minister apeluje do społeczeństwa, aby zgodziło się na te postulaty.

Jeden z dzienników wieczornych, zbliżonych do koalicji rządowej „A-ZET” zapowiada ogłoszenie w piątek szczegółowej deklaracji rządowej o położeniu stosunków narodowościowych w republice i nowej organizacji administracyjnej w kraju. Zapowiadają również wygłoszenie przez radio przemówienia prezydenta Benesza.

Chamberlainem. Podczas rozmowy tej obecny był Vansittart. W godzinach popołudniowych premier przyjął ministrów Iuskipa i Macdonalda.

LONDYN, 8 9. (PAT). Poseł Attlee w charakterze przywódcy opozycji wystosował dziś do premiera Chamberlaina pismo, w którym domaga się niezwłocznego zwołania parlamentu. Attlee dołączył do tego pisma kopię deklaracji Labour Party w sprawie sytuacji międzynarodowej, w której to deklaracji Labour Party domaga się również zwołania parlamentu.

„A-ZET” zapowiada ogłoszenie w piątek szczegółowej deklaracji rządowej o położeniu stosunków narodowościowych w republice i nowej organizacji administracyjnej w kraju. Zapowiadają również wygłoszenie przez radio przemówienia prezydenta Benesza.

LONDYN, 8 9. (PAT). POSIEDZENIE GABINETU BRYTYJSKIEGO ZOSTAŁO ZWOŁANE NA PONIEDZIAŁEK GODZ. 11.

Reuter dowiaduje się, iż celem tego posiedzenia będzie zaznajomienie się z rozwojem sytuacji międzynarodowej w ciągu ostatnich kilku dni.

Paryż również zaniepokojony

PARYŻ, 8 9. (PAT). Zajścia w Morawskiej Ostrawie i Opawie oraz przerwanie rokowań między delegatami sudeckimi a rządem czeskim wywołują w Paryżu dość duże poruszenie i zaniepokojenie, chociaż nie brak jest głosów, że zawieszenie rokowań przez stronę niemiecką ma charakter raczej taktyczny.

Pogłoski o możliwości wzmo-

wienia rokowań między Niemcami a rządem czeskim i o pośrednictwie w tym kierunku lorda Runcimana nie zbyt wiele przyczyniły się do złagodzenia pesymizmu w ocenie obecnej sytuacji, która uważana jest za krytyczną.

„Le Temps” w artykule wskazuje wyraża przekonanie, że alarm w środe nie będzie napewno alarmem ostatnim, wywołanym przez kryzys czeski. **MOŻE DO PIERO PRZEMÓWIENIE KANCLERZA HITLERA PRZYNIĘŚ WYJAŚNIENIE SYTUACJI.**

Znaczną część prasy politycznej paryskiej ocenia obecną ewolucję sytuacji czeskiej w ten sposób, że zamierza ona nieuchronnie do przeniesienia rozmów z linii Praga — Niemcy-Sudecy na płaszczyznę negocjacji międzynarodowych.

Ambasador Raczyński u p. Prezydenta Rzplitej

WARSZAWA, 8 9. (PAT.) — Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dzisiaj p. Edwarda Raczyńskiego, ambasadora P. w Londynie.

Hitler zacznie mówić o Sudetach

dopiero wtedy, gdy Niemców nie zadowolili plan lorda Runcimana

Specjalny wysłannik oficjalnej „Gazety Polskiej” p. Kazimierz Szagorzewski donosi w swej ostatniej korespondencji z Norymbergi m. in.:

Cudzoziemcy, którzy przybyli do Norymbergi w nadziei, że stanie się tu coś sensacyjnego, że będą świadkami jakiejś niespodzianki — omylili się mocno.

Wewnętrznie - polityczne znaczenie norymberskich kongresów dość mało obchodzi zebrań tu cudzoziemców. Na trybunach, w hotelach, w piwiarniach, czy wagonach restauracyjnych pociągów specjalnych, rozmawiają wszyscy na temat Czechosłowacji. Mało kogo interesuje tu pytanie, co uczyni Praga. Wszyscy natomiast łamią sobie głowę nad tym, co uczynią Berlin i Londyn, **KANCLERZ HITLER I PREMIER CHAMBERLAIN**, — powiadają obserwatorzy cudzoziemscy w Norymberdze, — są głównymi partnerami rozgrywki. Osobistym ambasadorem pierwszego jest **KONRAD HENLEIN**, drugiego — **LORD RUNCIMAN**. Obaj czekają na razie, jakie będą ostateczne słowa prezydenta Benesza, przedstawiciela strony, będącej przedmiotem rokowań.

O ile „ostateczny projekt” ułatwienia sprawy sudeckiej, uchwalony 5 b. m. przez praską radę ministrów, zostanie przez Niemców odrzucony, wówczas lord Runciman wyjdzie z roli inwestygatora i **STANIE SIĘ MEDIATOREM.**

Propagatorzy tej ewentualności uzasadniają ją tym, że **„CZWARTY PLAN”** odmawia Niemcom sudeckim pra-

wa przyznawania się do narodowego - socjalizmu i nie oddaje im w ręce aparatu bezpieczeństwa w Sudetach. Zdaniem ich konieczny więc będzie **„PLAN PIĄTY”** — plan lorda Runcimana.

Gdyby i ten plan Niemców nie zadowolili — **WÓWCZAS DOPIERO MIAŁBY ZABRAĆ PU-**

BLICZNIE GŁOS KANCLERZA HITLERA.

Ostatecznym celem Rzeszy w sprawie sudeckiej — zdaniem tutejszych kół dyplomatycznych — jest **ODERWANIE OD CZECH ZIEM Z PRZEWAŻAJĄCĄ LUDNOŚCIĄ NIEMIECKĄ.** Ale to byłby finał dłuższej ewolucji, której fazą pierwszą była **BY AUTONOMIA TERYTORIALNA.** Niektórzy twierdzą, że na taki finał **NIE POZWOŁĄ SOJUSZNIKI CZESOSŁOWACJI** W związku z tym twierdzeniem, jeden z neutralnych i wnikliwych obserwatorów polityki europejskiej powiedział dzisiaj:

„Niech się nikt nie łudzi. Runcimanowi może się nie uda rozwiązać sprawy sudeckiej, ale przecież **NIE TO JEST CHYBĄ JEJ JEDYNYM ZADANIEM.** Posłano go do Pragi głównie po to, **ABY ZAPOBIEC KONFLIKTOWI OGÓLNO - EUROPEJSKIEMU.**”

Polska nie będzie zabiegać

o stałe miejsce w radzie ligi narodów

Warszawski korespondent „Głosu Porannego” telefonuje:

Z kół miarodajnych dowiadujemy się, że wiadomość o tym, iż Polska zabiega o stałe miejsce w lidze narodów jest nieprawdziwa, ponieważ przyjęte przez Polskę takiego stanowiska oznaczało by nieznaną sytuację polityczną.

Członkowie rady ligi narodów należą w tej chwili do bloku ideologicznego. Zajęcie zaś demonstracyjnego stanowiska przeciwko państwom, które do ligi nie należą, nie leży w interesie Polski.

Decyzja o przyjęciu stanowiska półstałego w radzie ligi narodów, zapadnie w ostatniej chwili.

Mniejszości w walce o swe prawa

Niedawno odbył się w Sztokholmie XIV międzynarodowy kongres mniejszości narodowych.

Prace kongresu odbywały się w gmachu wydziału prawniczego pod przewodnictwem znanego działacza Wilfana. Kongres tegoroczny z różnych powodów był mniej liczny, aniżeli zeszłoroczny kongres londyński. Niektóre delegacje nie przybyły z powodów od nich niezależnych, gdyż zwyczajnie nie dostały od swych władz państwowych paszportów zagranicznych.

Jak wiadomo problemy, związane z istnieniem mniejszości etnicznych, językowych lub wyznaniowych były znane zarówno w dziejach starożytności, jak w średniowieczu i otrzymywały rozwiązanie, zależnie od ówczesnych norm prawnych. Problemy te istniały również i w państwach nowoczesnych, zwłaszcza w odniesieniu do mniejszości wyznaniowych. — W czasach nowych czynione były próby gwarantowania praw tej lub innej mniejszości wyznaniowej, w szczególności żydom w drodze umów międzynarodowych, lecz bez pomyślnych wyników. Po wojnie światowej w związku z obradami pokojowej konferencji wersalskiej wprowadzono system międzynarodowej ochrony praw mniejszości narodowych, opartej na specjalnych traktatach międzynarodowych, związanych z systemem ligi narodów, która miała dbać o należyte funkcjonowanie tych reguł.

Niestety, błędy i braki, które leżały u samych podstaw organizacji ligi narodów, odrzucając na systemie międzynarodowej ochrony praw mniejszości, powodując że funkcjonowanie i nawet powoływanie nieuchronny, można powiedzieć ostateczny zanik całego systemu. Wchodzące w skład rady ligi narodów wielkie mocarstwa bardzo niechętnie zajmowały się sprawami mniejszości narodowych, traktując je jako kwestie irytujące i niewdzięczne (tak się o nich wyraził Austen Chamberlain). To też za pomocą stałych zmian proceduralnych coraz bardziej utrudniano mniejszościom narodowym skuteczne wnoszenie skarg do ligi narodów, te zaś skargi, które do Genewy się przedostały, pozostawały przez dłuższy czas bez ruchu i rzadko kiedy otrzymywały należyte załatwienie.

Jak to skonstatował na kongresie sztokholmskim słoweński delegat z Włoch dr. Besedniak, w okresie od 1929 r. do 1936 r. do sekretariatu ligi narodów wpłynęły 852 skargi w sprawie naruszenia praw mniejszości, z czego tylko 5 skarg rada ligi na rodów rozpatrzyła.

W szczególności na złym funkcjonowaniu systemu międzynarodowej ochrony praw mniejszości odbił się zasadniczy błąd konstrukcji ligi narodów, wskutek którego liga narodów była i jest ciałem politycznym, gdy winna była być instytucją prawną. Na skutek tej wady skargi mniejszości o ile już były rozpatrywane, otrzymywały rozwiązanie nie na podstawie prawa, lecz na podstawie kombinacji politycznych, które często z samą sprawą miały niewiele wspólnego. Jak zauważył na kongresie w Sztokholmie dr. Besedniak, prawie zawsze liga narodów stawała nie po stronie skarżących mniejszości, lecz po stronie rządów, przeciwko którym skargi były wytoczone.

Chyba, że jakiemś mocarstwu, wiodącemu rej w lidze,

było na ręce wygrywanie mniejszości przeciwko któremuś państwu.

Nieprzychylny stosunek wielkich mocarstw, wchodzących w skład rady ligi narodów, do skarżących mniejszości narodowych był naturalnie wykorzystywany przez państwa, na których traktatowo ciążył swego rodzaju międzynarodowy serwitut poszanowania praw mniejszości. Państwa te ten nieprzychylny dla mniejszości „klimat” wykorzystywały tym chętniej, iż wspomniany serwitut nie był powszechny, a dotyczył jedynie niektórych państw, wobec czego uważały one obowiązki, ciążące na nich z tytułu traktatów o międzynarodowej ochronie praw mniejszości narodowych, jako pomniejszenie ich suwerenności, jako swego rodzaju dyskryminację.

To też funkcjonowanie międzynarodowego systemu obrony praw mniejszości narodowych pozostawiało bardzo wiele do życzenia i klauzule traktatowe w wielu wypadkach były jedynie martwą literą.

Jak wiadomo, Polska we wrześniu 1934 roku oświadczyła, iż nie czuje się więcej związana traktatem mniejszościowym, tym bardziej, że prawa mniejszości są w Polsce zagwarantowane ustawą konstytucyjną; inne zaś państwa, nie określając jawnie mniejszościowego serwituta międzynarodowego, w praktyce bezkarnie prawa mniejszości naruszały. Mimo to należy wspomnieć o tym, iż po aneksji Austrii Trzecia Rzesza oświadczyła, że nie uważa się za związaną klauzulami traktatu St. Germain, które nakładały na Austrię obowiązki poszanowania praw mniejszości słowiańskich. Fakt ten uszedł nawet uwagi międzynarodowej opinii publicznej, a to tym bar-

dziej, że dynamizm, t. zw. państw rewizjonistycznych — wprowadził do stosunków międzynarodowych taką atmosferę samowoli, iż o poszanowaniu przez te państwa serwitutu mniejszościowego niema nawet mowy.

Niektórzy teoretycy widzieli w międzynarodowym systemie obrony praw mniejszości załęk nowego prawa międzynarodowego, nie zdając sobie sprawy z tego, iż ich teorie klóca się z indywidualistycznym charakterem podstaw klasycznego prawa międzynarodowego, które za podmioty tego prawa uważa jedynie państwa, a nie jednostki, lub nawet grupy, pozbawione charakteru państwowości, o których liberalny włoski teoretyk Fiore pisał, iż są to dopiero osobowości in fieri, in statu nascendi, które dopiero mają powstać w przyszłości, dla pozytywnego zaś prawa jeszcze nieistniejące.

Rzeczywistość potwierdziła słusność poglądów sceptyków, którzy stale podkreślali, iż system międzynarodowej ochrony praw mniejszości nie da się pogodzić z podstawami rzekomego prawa międzynarodowego, natomiast smutna praktyka przekreśliła nadzieje entuzja-

stów tego systemu, na czele których stał profesor N. Politis.

Dużym ciosem dla systemu międzynarodowej ochrony praw mniejszości jest prawie zupełny zanik znaczenia ligi narodów, z istnieniem której cały system był organicznie powiązany. Można się zgodzić ze zdaniem przewodniczącego sztokholmskiego zjazdu Wilfana, iż idea międzynarodowej ochrony praw mniejszości nie zniknie bez śladu, w praktyce jednak muszą mniejszości narodowe dla obrony swych praw szukać innych dróg. Niektórzy delegaci, jak np. dr. Besedniak, propagują upowszechnienie organizacji w rodzaju Światowego Związku Polaków za granicą, lub też dwustronne umowy międzynarodowe, jak np. umowa pomiędzy Trzecią Rzeszą a Polską, pomiędzy Włochami a Jugosławią i t. d. w przedmiocie obopólnego uznania praw odnośnych mniejszości.

Niezależnie od oceny tego rodzaju prób ochrony praw mniejszości należy zaznaczyć, że środki te mogą być użyte jedynie przez mniejszości narodowe, które mogą znaleźć oparcie w jakimś państwie etnograficznie pokrewnym. Jest to droga, którą mogą wypróbować np. polacy lub Niemcy, natomiast jest ona zgoła nierealna dla grup etnicznych, nie stanowiących państwa i nie mogących oprzeć się o żadne państwo pobratymcze (np. żydzi).

Zdaniem naszym sprawa obrony praw mniejszości narodowych powróciła jawnie do tego stadium, w jakim się znajdowała w okresie przedwersalskim i musi ona w każdym poszczególnym wypadku być załatwiana w drodze walki politycznej o prawa mniejszości, prowadzonej przede wszystkim wewnątrz danego państwa, w dro-

dze walki o ustanowienie lub też pogłębienie ustroju demokratycznego, w drodze walki o prawa konstytucyjnie zagwarantowane. Natomiast idea międzynarodowej ochrony praw mniejszości narodowych, ujętej jako międzynarodowy serwitut powszechny, mogłaby się okazać skuteczną i może być wzniesiona jedynie z chwilą ustanowienia przez mocarstwa ładu i porządku międzynarodowego, opartego o zgoła inne zasady, niż obecne zasady indywidualistyczne, jedynie z chwilą wprowadzenia do stosunków między państwowych atmosfery solidarystycznej.

Mniejszości narodowe liczą z górą 40 milionów Induów, t. j. więcej, niż ludność wszystkich małych państw europejskich razem wziętych i dlatego kongres mniejszości narodowych winien byłby zająć uwagę międzynarodowej opinii publicznej. Winno byłoby tak być zwłaszcza w chwili, gdy t. zw. sprawa sudecka, czyli sprawa mniejszościowa trzyma całą Europę i nawet świat cały w dramatycznym napięciu. W rzeczywistości jednakże kongres sztokholmski przeszedł niezauważony. Tłumaczy się to tym, iż w atmosferze między państwowej, w której odżyło prawo opancerzonej pięści, w atmosferze bezkarnych „faktów dokonanych” wszelkiego rodzaju imperializmu — międzynarodowa ochrona praw mniejszości stała się zupełnym anachronizmem. O ile zaś sprawa sudecka wysunęła się na czoło zagadnień politycznych Europy, to przecież nie jako sprawa mniejszości narodowej, lecz jako sprawa Herrscholku, sprawa imperatywnie wysunięta przez odrodzony i czynny imperializm pangermanistyczny.

Dr. F.

EUROPA
Pocz. 4. 6. 8. 10
OTWARCIE SEZONU!
MARCO POLO
Największy film w karierze
GARY COOPER'a

Żółte niebezpieczeństwo straszy Najazd emigracyjny japończyków na Amerykę

Japonia jest jedynym krajem na świecie, który posiada osobne ministerstwo emigracji, ale też nie ma drugiego kraju, dla którego emigracja miałaby tak doniosłe znaczenie dla całego życia państwowego. Roczny przyrost naturalny Japonii dochodzi do miliona ludzi, co wytwarza napięcie emigracyjne o niebywałej sile i zmusza czynniki rządowe i społeczne do szukania dróg dla ujścia rosnącego nadmiaru ludności.

Początek emigracji japońskiej zbiega się z datą przelomu społecznego, największego w dziejach tego kraju. W 1868 r. feudalny ustrój społeczny zastąpiła monarchia konstytucyjna i od tego roku datuje się początek emigracji z Japonii. W ciągu 70 lat od chwili wyjazdu pierwszego emigranta, po dzień dzisiejszy opuściło Japonię stosunkowo niewielu ludzi. Ostatnie obliczenia japońskiego uczonego Toru Ogiskana, opublikowane w 1936 r., wymieniają cyfrę miliona japończyków

przebywających stale poza ojczyzną i rozproszonych po całej kuli ziemskiej. Są to rezultaty skromne, jeżeli zestawimy je z obecnym przyrostem demograficznym i uwzględnimy wysiłki, jakie czynią rząd i naród japoński dla wzmocnienia emigracji.

Trudności na jakie natrafia emigracja japońska wynika po części z momentów natury rasowej. Na całym świecie obawiają się inwazji japończyków, kraje emigracyjne opajały formalnie strach przed „żółtym niebezpieczeństwem”, który zanknął japończykom nieomal całkowicie dostęp do Stanów Zjednoczonych, do Australii i do wielu innych krajów. Ten prąd antyjapoński jest tak silny, że nawet potężne mocarstwo japońskie nie może przełamać przeszkód, wynikających z uprzedzeń rasowych. Poza tym japończycy bardzo trudno się aklimatyzują i dlatego trzeba było wypracować specjalny system popierania emigracji, aby uzyskać te rezultaty,

jakimi może poszczycić się japońska polityka emigracyjna w ciągu ostatnich kilkunastu lat.

Rozporządzeniem cesarskim z roku 1929 powołano do życia osobne ministerstwo emigracyjne, w którym skoncentrowano wszelkie poczynania w tej dziedzinie. W osobnych szkołach i instytucjach emigracyjnych kształcą się przyszli pracownicy w służbie emigracyjnej. 12 dużych statków transoceanicznych przekształcono na okręty emigracyjne, odpowiednio urządzone, którymi na koszt rządu przewozi się emigrantów osadników do Mazdżurii, Brazylii i t. d.

Dla emigracji do Brazylii zorganizowano w Kobe w porcie, skąd wyjeżdżają okręty do Brazylii, specjalny ośrodek przeszkolenia emigracyjnego. Przyszli emigranci zapoznają się tu z rolnictwem i w ogóle gospodarką Brazylii, z językiem i zwyczajami ludności brazylijskiej, przygotowują się do nowego trybu życia i po odbyciu przeszkoleniu

na lądzie, wyjeżdżają okrętami emigracyjnymi, szkoleni w dalszym ciągu na morzu, do nowej ojczyzny. Tu działa, w myśl ustaw japońskich korporacja japończyków, zamieszkujących Brazylię, której zadaniem jest przygotowanie terenu dla nowych osadników. Specjalne towarzystwo „Amazona” zajmuje się skupem terenów pod przyszłe osadnictwo, na których powstają zwarte osiedla, prawie samowystarczalne. Japończycy zakładają plantacje ryżu, fabryki, huty żelazne, organizują służbę zdrowia, własną administrację publiczną, a nawet policję do ochrony mienia. Wszystko to odbywa się ściśle w myśl ustaw i przepisów brazylijskich. Państwo japońskie sprawuje opiekę nad swoim emigrantem do chwili przyjazdu na nowy teren, po tym obejmuje nad nim opiekę korporacja narodowa. Wobec trudności aklimatyzacji japończyków kładzie się duży nacisk na sprawy zdrowia publicznego, na organizację służby lekarskiej, na budowę szpitali. Japończycy przenoszą na nowy teren swoje zwyczaje, a nawet japońską technikę rolniczą. Japońska organizacja emigracyjno-osadnicza wypracowana została w najdrobniejszych szczegółach. Przyszłość pokaże, czy na dłuższą metę plan ten wytrzyma próbę życia. Eksperyment japoński interesuje żywo wszystkie te kraje, które podobnie, jak Japonia, stoją wobec palących problemów emigracyjnych.

a. b.

JUŻ JUTRO W KINIE „CASINO”
NAJPIKANTNIEJSZA KOMEDIA PARYSKA KTÓRA ROZWESELIŁA CAŁY ŚWIAT!
KRÓL SIĘ BAWI!...
W rolach głównych: największe gwiazdy ekranu europejskiego
GABY MORLAY VICTOR FRANÇEN ELUIRE POPESCO RAIMU LEFAUR

Pogłoski o rezygnacji lorda Runcimana

Protest czeski przeciw artykulowi „Times'a”. -- Komu zależało na tym, by wywołać wrażenie, że Anglia niekorzystnie ustosunkowuje się do Czechosłowacji

LONDYN, 8.9. (PAT). — Wczorajszy artykuł „Timesa”, doradzający rządowi czeskiemu odstąpienie obszaru sudeckiego Rzeszy, wywołał dzisiaj polemikę na łamach prasy brytyjskiej. Cała prasa donosi, iż poseł czechosłowacki Masaryk złożył w Foreign Office protest przeciwko temu artykulowi i że oficjalny komunikat rządu brytyjskiego, stwierdzający, iż poglądy, wyrażone przez „Times'a”, nie pokrywają się z poglądami rządu brytyjskiego — był następstwem tego protestu.

„Times”, powracając do wczorajszego artykułu, stwierdza dziś, że projekty dziennika nie były bynajmniej pomyślane jako przedstawienie oficjalnego punktu widzenia rządu brytyjskiego. Redakcja „Times'a” przypomina na podstawie szeregu cytat z rozmaitych artykułów wstępnych z okresu ostatnich trzech miesięcy, iż

„Times” miał zawsze podobne rozwiązanie na myśli, jako możliwe do rozważenia, jeżeli inne propozycje rozwiązania zagadnienia sudeckiego zawiodą. „News Chronicle”, polemizując z artykułem „Times'a”, twierdzi, że wystąpienie wczorajsze PRZYCZYNIĆ SIĘ MOŻE DO ZWIĘKSZENIA ROŚNĄCEGO W PRADZE WRAŻENIA, IŻ WIELKA BRYTA-

NIA NIEKORZYSTNIE USTOSUNKOWUJE SIĘ DO CZECHOSŁOWACJI. „Yorkshire Post”, przyznając, że zarówno rząd brytyjski, jak i lord Runciman, wywierali w ostatnich kilku dniach silny nacisk na rząd czechosłowacki, aby skłonić go do jak największych ustępstw, stwierdza, iż WYSTĄPIENIE „TIMES'A” IDZIE NA REKĘ

TYM, KTÓRZY SĄ PRZEKONANI, ŻE W. BRYTANIA NIE ZAANGAŻUJE SIĘ CZYNNIE PO STRONIE CZECHOSŁOWACJI. „Yorkshire Post” notuje pogłoski, krążące w Londynie o MOŻLIWOŚCI ZRZECZENIA SIĘ PRZEZ LORDA RUNCIMANA POWIERZONEJ MU MISJI.

Wspólne posiedzenie przedstawicieli henleinowców, słowaków, węgrov i polaków

PRAGA, 8 września. (PAT). — W czwerek odbyło się wspólne posiedzenie przedstawicieli politycznego komitetu partii sudecko - niemieckiej z przedstawicielami słowackiej partii ludowej, zjednoczonych stronnictw węgierskich oraz komitetu porozumiewawczego stronnictw pol-

skich. W posiedzeniu wzięli m. in. udział z ramienia partii niemiecko sudeckiej posłowie Herman Frank i dr. Sebekowsky, ze strony słowackiej poseł dr. Tiso, z węgierskiej posłowie Szuelloe i Esterhazy, z polskiej zaś poseł dr. Wolf.

Zebrani doszli do zupełnego porozumienia w sprawie konieczności pilnej przebudowy państwa oraz uregulowania zagadnienia narodowościowego. Postanowiono odbywać w razie potrzeby, dalsze wspólne posiedzenia.

ODSTĄPIĘ ZA GOTÓWKĘ

tytuł wykonawczy sądu polubownego, zasądzający dużą kwotę złotych w złości z odsetkami z rozłożeniem na raty, zabezpieczoną na dobrym miejscu hipotecznym nieruchomości, położonej przy ul. Andrzeja w Łodzi, należącej w części do jednej z poważniejszych firm włókienniczych.

Oferty proszę składać do dnia 12 września r. b. pod literę „W.” do Administracji „Głosu Porannego”

Niemcy sudeccy nie wznowią rokowań do czasu całkowitego wyjaśnienia zajść w Morawskiej Ostrawie i -- ukarania winnych

PRAGA, 8 września (PAT). — Kierownictwo partii niemców sudeckich komunikuje, iż wbrew rozsiewanym za granicą pogłoskom, rokowania, zgodnie z komunikatem partii, zostają przerwane dopóki, dopóki nie będzie przeprowadzone całkowite wyjaśnienie zajść w Morawskiej Ostrawie i nie nastąpi ukaranie winnych.

PRAGA, 8 września (PAT). — W sobotę wieczorem przybył do Morawskiej Ostrawy obserwator brytyjski major Sutton Pratt. MOR. OSTRAWA, 8 września. (PAT). — Angielski obserwator przydzielony do poselstwa brytyjskiego w Pradze, mjr. Sutton Pratt, który w związku z incydentami ostrawskimi przybył w dniu wczorajszym do Morawskiej Ostrawy, bawi dotychczas w mieście.

U posła partii sudecko - niemieckiej Maya, który był uderzony wczoraj w czasie zajść przez konnego strażnika policyjnego, stwierdzono rany szpicrutą na głowie i ramieniu. Utrzymuje się przekonanie, że koła sudecko - niemieckie domagać się będą w sposób najbardziej stanowczy zwolnienia

aresztowanych niemców i ukarania organów policyjnych. winnych pobicia i poranienia aresztowanych.

Podniecenie w Morawskiej Ostrawie

MOR. OSTRAWA, 8.9. (PAT). — Dotychczas nie wydano komunikatu oficjalnego o pobycie i konferencjach mjr. Suttona Pratta w Morawskiej Ostrawie. W kołach partii sudecko - niemieckiej informują, że delegacja złożyła dziś rano angielskiemu obserwatorowi sprawozdanie z przebiegu zajść w Morawskiej Ostrawie.

Po rozmowie z niemcami mjr. Sutton Pratt udał się do dyrekcji policji, gdzie konferował czas dłuższy z dyrektorem policji i przedstawicielami władz sądowych.

Według informacji z kół niemieckich mjr. Sutton Pratt widział zwłoki jednego z aresztowanych, który według komunikatu oficjalnego w czasie transportu do więzienia w Morawskiej Ostrawie popelniał samobójstwo, wyskakując z okna pociągu. Obserwator angielski miał zażądać sekcji zwłok, na co otrzymał odpowiedź, że ewentualna sekcja może nastąpić jedynie za zgodą władz centralnych w Pradze.

Krążą niesprawdzone pogłoski, że do Morawskiej Ostrawy przyjechał ma w charakterze obserwatora konsul angielski z Reichenbergu. W mieście panuje w dalszym ciągu nastroj podniecenia. Dokoła domu niemieckiego i hotelu „Imperial”, gdzie mieszka gość angielski, gromadzą się grupy przechodniów. W pobliżu obu budynków krążą patroli policji mundurowej i agentów tajnych.

Oficjalne wyniki śledztwa

PRAGA, 8.9. (PAT) — Oficjalny komunikat czeski: Wydarzenia w Morawskiej Ostrawie, które stały się przyczyną przerwania rokowań z rządem przez S. D. P., podlegają dokładnemu śledztwu. Ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło przeprowadzenie śledztwa generalnemu inspektorowi policji państwa Kaczmarowi.

Śledztwo, które trwało dzisiaj przez cały dzień, nie zostało jeszcze zakończone. Z przebiegu jego można na razie podać, że jednego urzędnika policyjnego oraz kilku funkcjonariuszy policji zawieszono. Wytoczono przeciwko nim również dochodzenie karne.

Tajemnicza śmierć Knolla

PRAGA, 8.9. (PAT) — Specjalne podniecenie w kołach niemców sudeckich w Mor. Ostrawie wywołuje fakt tajemniczej śmierci Niemca sudeckiego Knolla, który został w dn. 2 września powołany na ćwiczenia wojskowe do pułku piechoty w Hradisku węgierskim.

Dn. 5 b. m. ojciec jego otrzymał telegram bez podpisu, że syn Alfred zmarł w szpitalu w Mor. Ostrawie. Gdy ojciec Knolla udał się do szpitala, udzielono mu tam informacji, że syn jego wskutek podejrzenia o szpiegostwo otrzymał 20 lat więzienia i że w czasie przewożenia go pociągiem wyskoczył z pociągu, uległ obrażeniom wewnętrznym i zmarł.

Według danych, uzyskanych przez kierownictwo SDP, lekarz okręgowy Johan Voltis, który opie-

kował się ciężko ranym Knollem, zeznał, że Knoll odniósł jedynie ranę czaszki, pozatym był nietknięty, a ubranie jego było w zupełnym porządku. Zgon Knolla wywołuje duże wzburzenie ludności niemieckiej.

W związku z tym posłowie SDP Knore i dr. Neuwirth interweniowali u władz. Zwłoki zmarłego zostały poddane obdukcji, a dyrektor policji przyrzekł posłowi Knore udzielić dalszych informacji.

Strajki szkolne

MOR. OSTRAWA, 8.9. (PAT) — Dziś we wszystkich szkołach niemieckich ludowych, wydziałowych i gimnazjach w Opawie zjawilo się na rozpoczęcie nauki zaledwie paru uczniow. Brak bylo zupełnie uczniow i uczniow narodowosci niemieckiej.

Jak podkreśla prasa, idzie tu o masowy protestacyjny strajk niemieckiej młodzieży szkolnej przeciwko zarządzeniu czeskich władz szkolnych, zabraniającemu dzieciom niemieckim z powiatu hulezyńskiego uczęszczać do szkół niemieckich w Opawie.

BERLIN, 8.9. (PAT) — Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi: W czwartek proklamowano w Pradze strajk szkolny na znak protestu przeciwko zarządzeniom władz szkolnych, uniemożliwiającym dzieciom niemieckim uczęszczać do szkół niemieckich.

Konfiskata i zakaz wykrzykiwania tytułów

MOR. OSTRAWA, 8.9. (PAT) — Centralny organ partii niemiecko-sudeckiej „Die Zeit” został dziś

skonfiskowany w 11 miejscach za opis zajść w Mor. Ostrawie. Konfiskacie uległy m. in. telegramy protestacyjne wysłane przez miejscowych posłów partii sudeckiej do premiera i ministra spraw wewnętrznych.

MOR. OSTRAWA, 8.9. (PAT) — Dyrekcja policji w Mor. Ostrawie wydała zarządzenie, zakazujące w licznych sprzedawcom gazet wykrzykiwania tytułów depesz i artykułów dzienników.

Dowody aryjskiego pochodzenia

PRAGA, 8.9. (PAT) — W ostatnich czasach wszystkie parafie na terenie sudeckim są przeciążone pracą nad wydawaniem nietylko dla obywateli Rzeszy, ale i dla niemców sudeckich dowodów aryjskiego pochodzenia. W związku z tym do parafii tych zostali zaangażowani dodatkowi urzędnicy.

Streicher atakuje min. Hore-Belisha

LONDYN, 8.9. (ZAT). — „Daily Telegraph” donosi, że ostatni numer streicherowskiego „Stürmera” przynosi podobiznę ministra wojny Hore-Belisha, pod nią napis: „Żyd Hore-Belisha, minister wojny imperium brytyjskiego”, nad fotografią zaś tłustym piśmem słowa: „Kto żyda poznał, poznał diabła. — Streicher”. Dziennik angielski zwraca uwagę, iż jest to pierwszy wypadek podobnego bezpośredniego ataku na urzędującego ministra brytyjskiego w piśmie niemieckim.

Włoski hymn hitlerowski

RZYM, 8.9. — Poeta włoski Giovanni Orsini wydał w tych dniach hymn na cześć Hitlera, który ukazał się w wydaniu książkowym w języku włoskim i niemieckim. Hymn ten powstał w czasie pobytu Führera we Włoszech i był po raz pierwszy opublikowany w dzienniku „Il Secolo-La Sera”.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Pełen romantyzmu i pięknych melodii. — Wielki film muzyczny, którego akcja rozgrywa się na tle słynnych motywów Chopina, Griega, Liszta i Moszkowskiego

„RAPSDIA”

Reż. ANDREW STONE

W rolach głównych:
OLYMPÉ BRADNA
GENE RAYMOND
LEWIS STONE

Nadprogram: Tygodnik oraz kronika P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse **od 54 gr.**

Rezerwiści śpieszą na linię Maginota

Francuski komunikat oficjalny zapewnia, że mobilizacja została ograniczona

PARYŻ, 8.9. (PAT) — Rezerwiści i specjaliści wojskowi, powołani przez ostatnie zarządzenia wojskowe, zapelniają w dalszym ciągu Dworzec Wschołni Paryża. Pociągi przepelnione są rezerwistami, uda-

jącymi się na linię Maginota. Ponieważ ten wzmocniony ruch na dworcu Wschołnim wywołał w Paryżu pogłoski o rzekomych dalszych zarządzeniach wojskowych, komunikat oficjalny podkreśla z naciskiem, że

Francuskie władze wojskowe nie zamierzają wydać żadnych nowych zarządzeń bezpieczeństwa, poza tymi, które już wydano i które są obecnie wykonywane.

Odprawa w OZN odbędzie się dzisiaj

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu dzisiejszym odbędzie się odłożona z dn. 1 b. m. odprawa prezesów i sekretarzy okręgowych O. Z. N., mająca charakter przedwyborczy. Na konferencji wygłosić mają przemówienia: szef obozu gen. Skwarczyński, szef sztabu płk. Wenda. Wedle pogłosek, miałyby zabrać głos także wicemarszałek Miedziński, co jednak nie wydaje się prawdą, ponieważ bawi on na urlopie.

Krają jednocześnie pogłoski, że p. wicemarszałek Miedziński miał rzekomo w ostatnich dniach rozmowy z kilku działaczami Stronnictwa Narodowego, ale i ta pogłoska wydaje się niezasadzona.

Nowy konsul Szwajcarii w Łodzi

WARSZAWA, 8 9. (PAT). — Pan Prezydent Rzplitej udzielił exequator p. Hermanowi Thommenowi, jako konsulowi honorowemu Szwajcarii na obszar województwa łódzkiego i poznańskiego z siedzibą w Łodzi.

Wojna hiszpańska dużo kosztuje... Włochy

LONDYN, 8 9. (Tel. wł.). — „Daily Herald” oblicza, że wojna hiszpańska kosztuje Włochy dotychczas już 17 miliardów lirów. Cyfry te pochodzą z wiarygodnego źródła i pokrywają się w całej pełni z cyframi z innych źródeł. Na terenie walk w Hiszpanii po stronie generała Franco walczą obecnie 70 tysięcy włoskich oraz 8 tys. Niemców.

Adwokaci-cudzoziemcy nie będą mogli praktykować w Holandii

HAGA, 8 9. (PAT). Ogłoszony dziś dekret królewski postanawia, że cudzoziemcy, znajdujący się na liście adwokatów, będą mogli pełnić swe funkcje do dn. 1 stycznia 1942 r., a po tym terminie zostaną skreśleni z listy.

Jednocześnie zostaje zakazane przyjmowanie do adwokatury holenderskiej prawników cudzoziemców, nawet w tym wypadku, gdy studia swe zakończą na uniwersytetach holenderskich.

Królowa Farida zostanie matką

STAMBUŁ, 8 9. (Tel. wł.). — Stambulskie pismo „Yeni - Sahah” podaje, że młoda królowa Farida spodziewa się urodzenia dziecka w początkach listopada b. r. Z tego względu zapowiedziana na b. mies. wizyta króla Faruka w Turcji została odroczone do wiosny przyszłego roku.

Będzie to pierwsza podróż za granicę króla Egiptu od czasu wstąpienia na tron.

Grand-Kino

Pocz. 4. 6. 8. 10

2-gi tydzień rekordowego powodzenia

Druga Młodość

Wielki dramat o niebezpieczeństwach i pokusach kobiet żyjących miłością
W rol. głównych: Gorcezyńska — Junosza-Stępowski
Cwiklińska — Zacharewicz
Cybulski — Zaicz.

Uwaga! Passe-partout, bilety ulgowe i bezpłatne nieważne — do odwołania.

Humanitarny głos biskupa

List pasterski księdza dr. Henryka Przeździeckiego

Katolicka agencja prasowa podaje tekst listu pasterskiego biskupa podlaskiego ks. dr. Henryka Przeździeckiego. Poruszył w nim ks. biskup różne aktualne tematy.

„...Widzę wojnę — pisze ks. biskup. — Słyszę huk armat, szcęk szabel, bagnetów, odczuwam gazy trujące. Nieustannie jęki... Widzę miasta, wsie, lasy, pola, pokryte tysiącami trupów... Kto twórcą tej grozy, tych nieszczęść?! Jedną odpowiedź: ci, którzy głusi są na wszelki głos prawa naturalnego, ci, którzy podeptali i depcą zakon Chrystusa, zakon miłości bliźniego i sprawiedliwości... Zbrodniarzy oddają do sądów, które ich karzą, a czyż rząd państwa, który wojnę prowadzi w tym celu, a-ly zapanować nad innym państwem, aby wyciągnąć z niego zyski, nie tyśiąckroć i więcej jeszcze razy jest gorszy od najbardziej występnych zbrodniarzy?!... Błogosławionaś Matko Ojczyzno, żeś wojen zaborczych nie prowadziła! Daj Boże, aby do Ciebie, Ojczyzno moja, nigdy plama takiej zbrodni nie przyłgnęła!

Inny obraz ustawicznie przesuwają się przed oczyma duszy mojej. Obraz ten sprawia ból i rozdziera serce. Oto miliony ludzi bez pracy, miliony pracujących

zarabiają niedostatecznie na wyżywienie siebie i swych rodzin. W iluż to rodzinach, zamiast pokoju, zdrowia, zadowolenia — głos rozpacz, choroby, lzy, brak dostatecznego pokarmu, odzienia, dachu nad głową! Twórcą tego stanu rzeczy jest chęć zysków jak największych, chociażby z największą szkodą bliźnich”.

Ks. biskup Przeździecki oświadcza, że ani socjalizm, ani komunizm nie rozstrzygną tych zagadnień.

Dalej arcybiskup podlaski występuje przeciw złym i niemoralnym księżkom i drukom, szerzącym bezbożność i bezwstyd.

Ks. biskup Przeździecki potępia dalek masonerie, jako wrogą dla kościoła.

Przechodząc do kwestii przesadnego nacjonalizmu, list pasterski podkreśla, że „miłować swój naród, to nie znaczy mieć w nienawiści inne narody”.

„My, wyznawcy Chrystusa, nie pójdziemy nigdy za głosem przesadnego nacjonalizmu, dla nas wzorem postępowania nie tylko w stosunku do pojedynczych ludzi, lecz i do narodów wzorem jest i zawsze będzie Chrystus... My, wyznawcy Chrystusa idziemy za głosem Jego Namiesznika Piusa XI i potępiamy przesadny nacjonalizm i propagowany obecnie rasizm”.

Wspominając następnie o państwach totalnych, w których jedni mają wyłączne prawo rozkazywania, a drudzy mają tylko rozkazów słuchać i podatki płacić, ks. biskup oświadcza, że „państwo tylko wtedy jest pożyteczne, gdy członkowie jego... przyjmują udział w budowie, w zarządzaniu i w rozwoju państwa”.

W kwestii żydowskiej autor listu zwraca uwagę, że wielu żydów żyje w nędzy i, jako wyznawcy Chrystusa, takim biedakom winniśmy pomagać.

Jednocześnie występuje ks. biskup przeciw tym żydom, którzy szerzą nienawiść do innych narodów, lub niewiarę.

Nie jest antysemityzmem — pisze ks. biskup — jeżeli zabieramy się obecnie coraz bardziej do handlu, do tworzenia wszelkiego rodzaju spółdzielni, kas bezprocentowych, do rozwoju rzemiosła, do tworzenia stowarzyszeń rzemieślniczych.

Kilka zdań poświęca list pasterski problemowi wsi, szkolnictwa, młodzieży, prześladowaniu kościoła w Sowietach i tak kończy:

„Najmilsi, tylko wtedy świat się odrodzi i poprawia się na nim warunki istnienia, jeżeli zakon Chrystusa będzie przestrzegany w życiu prywatnym i publicznym”.

Gwałtownaniżka marki na giełdach Paryża i Londynu

BRUKSELA, 8 9. — Agence Economique et Financiere podaje, że waluta niemiecka, a więc zarówno banknoty, jak i marki blokowane, zniżkują na rynkach zagranicznych.

Wywóz banknotów z Niemiec jest zabroniony. Pomimo to są one szmuglowane, zamieniane na franki, funty, dolary i t. d. i ofiarowane następnie w większych ilościach na rynku paryskim i londyńskim. Banknoty te nabywane są po cenie znacznie niższej od kursu oficjalnego i przemycane z powrotem do Niemiec.

Na początku roku bieżącego cena 100 - markowego banknotu wynosiła około fr. 600, gdy kurs urzędowy był wtedy fr. 1,230. Różnica kursów oficjalnego i w obrocie prywatnych wynosiła 51 proc.

Obecnie, gdy kurs urzędowy wynosi fr. 1,469,50, banknot 100-markowy nabywany jest mniej więcej po fr. 475. Stanowi to deprecjację ok. 68 proc.

To samo zaobserwowano na giełdach londyńskich.

„Registermarka” notowana jest w Londynie o 56,5 proc. niżej kursu urzędowego; na początku roku różnica wynosiła tylko 49 proc. Ten rodzaj marki używany jest obecnie tylko do celów turystycznych.

Wśród 18 rodzajów marek blokowanych niektóre doznały deprecjacji takiej, że są niemal nie warte. Tak „Kredit - mark”, która na początku roku warta była 14 proc. kursu urzędowego, dzisiaj sprzedawana jest już po 9 proc.

Mylnie przypisuje się tę deprecjację finansowym trudnościom Rzeszy niemieckiej. Deprecjacja ta bowiem pochodzi stąd, że rząd niemiecki niezwykle silnie ogranicza cele, na które marki blokowane mogą być użyte, skupując je zresztą samemu za granicą za pośrednictwem korespondentów Goldbanku. Nie chce on bowiem wyzbywać się dewiz.

Zresztą pamiętać należy, że koszty deprecjacji ponoszą nie Niemcy, lecz posiadacze owych marek, t. j. zagranica. Co do niżki „Registermark”, używanej przez turystów wyjeżdżających do Niemiec, to popyt na te marki zmniejszył się, bo i chętnych turystów jest teraz mniej.

CASINO

Pocz. 4. 6. 8. 10
Ostatni dzień!

Najpiękniejsza i najkosztowniejsza komedia muzyczna ostatnich lat!

ROSALIE

W r. gł. Nelson EDDY i Eleanor POWELL

Mowy i pochody

wypełniły 4 dzień kongresu w Norymberdze

NORYMBERGA, 8 9. (PAT) — W ciągu wczorajszego dnia na kongresie norymberskim wygłoszono kilka przemówień, poświęconych zagadnieniom rasowym. Ostatnim z mówców był przywódca lekarzy niemieckich dr. Wagner. Tematem jego przemówienia była „Rasa i zdrowie narodu” Mówca omówił wyniki osiągnięte przez Rzeszę w dziedzinie zdrowotnej i w dziedzinie populacyjnej, będące wynikiem niemieckiej polityki rasowej w okresie 1934-1937 r. Jako największy sukces dr. Wagner podkreślił zwiększenie przyrostu ludności, które w tym okresie zwiększyło się o 170 tysięcy urodzin.

NORYMBERGA, 8 9. (PAT) — Dziś w obecności kanclerza Hitlera na kongresie norymberskim wygłosił przemówienie szef prasowy

Rzeszy dr. Dietrich oraz minister sprawiedliwości dr. Frank.

NORYMBERGA, 8 9. (PAT) — Dzisiejszy czwarty dzień zjazdu partyjnego zakończył się deliudą przed kanclerzem Hitlerem 80 tys. przywódców partyjnych z pochodniami. Na ulicach, którymi przeszły deliudujące oddziały, stały szpalery 10 tys. przywódców partyjnych, również z pochodniami.

Konfiskata majątków Treviranusów

BERLIN, 8 9. (PAT) — Jak donosi „Reichanzeiger”, majątek Gottfrieda i Jana Henryka Treviranusów, którzy z dn. 22 czerwca r. b. utracili obywatelstwo niemieckie, uległ konfiskacie na rzecz państwa.

Samochód wpadł na pociąg

W płonących wagonach zginęło wielu pasażerów

PERPIGNAN, 8 9. (PAT). — Według doniesień z Hiszpanii, samochód ciężarowy, wiozący transport benzyny, zderzył się na przejeździe kolejowym w pobliżu Sarris z pociągiem. Nastąpił wybuch, od którego obaj kierowcy samochodu ponieśli śmierć. Pociąg wykołosił się.

Od płonącej benzyny zajęły się dwa wagony. Liczba zabitych wskutek wykołnienia pociągu oraz zniszczenia płonącej benzyną wynosi 17 osób. Dal-

szych szczegółów brak, gdyż po graniczne władze hiszpańskie odmawiają informacji w tej sprawie.

Maria Szczarańska pielęgniarka

przyjmuje dyżury i zastrzyki Traugutta 10, tel. 215-16

Odwołanie posła z Teheranu do centrali

WARSZAWA, 8 9. (PAT). — Poseł R. P. w Teheranie p. Stanisław Hempel został odwołany do centrali M. S. Z. z dn. 1 listopada b. r.

Anglia wzmacnia straż nad Gibraltarem

LONDYN, 8 9. — Prasa angielska donosi, iż dowództwo angielskiej marynarki wojennej wydało rozkaz krążownikom: „Hood” (42,000 t.) i „Repulse” (32,000 t.), oraz trzem torpedowcom i kilku łodziom podwodnym natychmiastowego udania się do cieśniny Gibraltarskiej. Rozkaz ten pozostaje w związku z ruchami hiszpańskiej floty wojennej wojsk rządowych i powstańczych.

Artur Toscanini wykłedy we Włoszech

LONDYN, 8 9. (ŻAT). Z Rzymu donoszą, że w piśmie min. Farinacciego ukazała się gwałtowna napaść na światowej sławy dyrygenta włoskiego Artura Toscaniniego, któremu Farinacci zarzuca, że jest antyfaszystą i „przyjacielem żydów”. Farinacci domaga się od władz ukarania wszystkich włosów, którzy słuchali ostatnio koncertów Toscaniniego w Szwajcarii.

6 tys. włosków budować będzie „Hermana Goeringa”

RZYM, 8 9. (PAT) — Na podstawie specjalnej umowy, zawartej między rządem włoskim a niemieckim, w najbliższych dniach udać się ma do Niemiec 6 tys. włoskich robotników budowlanych, którzy mają być zatrudnieni przy budowie fabryki „Herman Goering” w Salzister (Brunswick). Pierwszy transport robotników odjedzie z Włoch dnia 9 b. m.

Odebrany debiet

WARSZAWA, 8 9. (PAT) — Ministerstwo spraw wewnętrznych odebrało debiet pocztowy niżej wymienionym drukom, ponieważ zawierają one w swej treści cechy przestępstw przewidzianych w kodeksie karnym a mianowicie: broszurze p. t. „Co dała chłopom Polska faszystowska” J. Kowalezyka, wydanej w języku polskim w Moskwie broszurze p. t. „Darwinizm, walka klasowa i religia” wydanej w języku polskim w Moskwie, broszurze p. t. „Program dla kół antykatolickich” wydanej w języku polskim w Moskwie, broszurze p. t. „Walka z religią w krajach kapitalu” M. Szejnmana, wydanej w języku polskim w Moskwie broszurze p. t. „O religii i kościele”. Lenina wydanej w języku polskim w Charkowie, broszurze p. t. „Kraj bez obszarników i kapitalistów” A. Stanisławskiej wydanej w języku polskim w Moskwie, broszurze p. t. „Z za kulis kurji biskupiej w Leueningradzie” J. Ostrowskiego wydanej w języku polskim w Moskwie, broszurze p. t. „Za zuby i pazury nacji” Włodzimierza Martynecia wydanej w języku ukraińskim w Paryżu.

KOMUNIKAT.

Stow. „KULTUR - LIGA” wydaje ULGOWE BILETY do Teatru Polskiego na „Aszantkę” na wtorek 13-go b. m. oraz ograniczoną ilość ulg. biletów na premierę komedii p. t. „Perfumieria” w czwartek 15 b. m.

Bilety do nabycia w stow. „Kultur - Liga”, Zachodnia 68, tel. 191-15.

Łódź — wzorem Organizacje robotnicze wyślą delegacje do panów wojewodów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Przykład łódzkiej wysyłania delegacji do wojewody w sprawie postulatów, dotyczących wyborów, ma być podobno naśladowany przez organizacje robotnicze w innych miastach, tam oczywiście, gdzie będą odbywały się wybory.

Rada adwokacka zbiera się 1 października

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Naczelna rada adwokacka dla powzięcia decyzji o nowych konwentach adwokackich, zbiera się 1 października. Wniosek warszawski w tej sprawie będzie złożony dziś, w piątek.

Koleje zakupia 750 tys. tonn kamienia tuczzonego

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje: Dowiadujemy się, że przewidziane są znaczne zakupy materiałów drogowych przez ministerstwo komunikacji. Umożliwi to zatrudnienie znacznej liczby bezrobotnych w kamieniołomach, koleje bowiem zakupić mają przez przetarg 750 tysięcy tonn kamienia tuczzonego.

Rocznica rządu ludowego obchodzona będzie w dniu 7 listopada

W związku ze zbliżającym się obchodem 20-lecia odzyskania niepodległości zawiązał się w Łodzi specjalny komitet tych uroczystości. Do komitetu robotniczego zgłosił adres: PPS, Klub Demokratyczny, N. S. P. P. oraz związki zawodowe, wchodzące w skład O. K. Z. Z. Komitet zorganizuje obchód w 20-tą rocznicę powstania rządu ludowego w Lublinie t. j. 7 listopada r. b.

Indywidualne wyjazdy do:

- Anglii
- Belgii
- Bułgarii
- Czechosłowacji
- Danii
- Francji
- Grecji
- Holandii
- Italii
- Jugosławii
- Łotwy
- Niemiec
- Palestyny
- Rumunii
- Szwecji
- Turcji
- Węgier
- i innych

Zapisy i informacje:

POLTOUR
Łódź, Traugutta 2,
tel. 107-86.

Dwaj teroryści straceni

Przez 14 godzin Palestyna była odcięta od zagranicy wskutek uszkodzenia linii telefonicznych

JEROZOLIMA, 8.9. (PAT) — Dwaj arabowie skazani na śmierć przez trybunał wojskowy w Akko, zostali dziś straceni.

JEROZOLIMA, 8.9. (ŻAT) — Na granicy Jaffy i Tel - Avivu zainstalowano dziś trzy nowe posterunki policyjne. W dniu dzisiejszym zaprzysiężono świeżo 320 policjantów żydowskich, którzy objęli już służbę.

Od wczoraj wieczorem Palestyna była przez 14 godzin całkowicie odcięta od świata na skutek uszkodze-

nia wszystkich linii telefonicznych z zagranicą. Po 14 godzinach naprawiono jedną linię zagraniczną. W samym kraju także liczne linie były uszkodzone i szczególnie bardziej odległe miejscowości były odcięte od większych miast. Obecnie na wszystkich liniach naprawiana jest komunikacja.

Dziś teroryści arabscy dokonali w Tyberiadzie zamachu na sekretarza samorządu miejskiego, araba, który odmówił wezwaniu terorystów do ustąpienia z zajmowanego stanowiska. Sekretarz miejski zo-

stał tylko lekko ranny, ciężko natomiast została ranna przypadkowo przechodząca koło miejsca zamachu żydówka sefardyjska Rebeka Abadi. Został także ranny przypadkowy przechodzień arabski.

Niedaleko Kalkilieh wybuchła pod wojskową drezyną kolejową podłożona przez terorystów arabskich mina. Drezyna uległa zniszczeniu, a trzech żołnierze są lekko ranni.

W Abu-Gusz, położonym na 15 km. od Jeruzolimy na drodze do Tel - Avivu, teroryści arabscy pod-

palili nocy ubiegłej urząd policyjny po opuszczeniu posterunku przez policję. Budynek spłonął. Teroryści arabscy gwałtownie ostrzeliwali posterunki policyjne w Miszmar - Hajarzen, Rama i Miron. Policja odpowiedziała ogniem, rychło jednak wyczerpała się amunicją. Wezwane z Safedu posiłki policyjne miały jednak uniemożliwiony dostęp do ostrzelanych posterunków, gdyż droga była zabarykadowana. Ukryci po obu stronach drogi teroryści ostrzeliwali oddział policji.

Konsul amerykański w Jeruzolimie zwiedził dziś kolonię żydów amerykańskich Raanana i w ciągu 3 godzin informował się o stanie bezpieczeństwa i innych sprawach kolonii.

Atak na kolonię

BEJRUT, 8.9. (PAT) — Powstańcy arabscy zaatakowali kolonię żydowską Amoz pod m. Beisan. Przybyła z odsieczą policja stoczyła z powstańcami regularną walkę, w czasie której zginęło 10 arabów, a 4-ch wpadło do niewoli. Straty po stronie policji nie zostały ogłoszone.

JEROZOLIMA, 8.9. (PAT) — Ogłoszone dziś uzupełnienia przepisów o stanie wyjątkowym upoważniają wysokiego komisarza do zajmowania wszystkich budynków i terenów dla celów obronnych oraz dla zwalczania buntu i akcji terrorystycznej. Dla tych celów dozwolone jest nawet burzenie budynków. Cenzura telegramów prasowych została z dniem dzisiejszym wprowadzona ponownie.

Jaffa strzeżona!

JAFFA, 8.9. (PAT) — Władze mandatowe obłożyły wysokie granicami szeregiem wsł. mieszkańcy których utrzymywali kontakt z powstańcami.

W związku z ostatnimi zajęciami w Jaffie miasto obsadzono silnymi oddziałami wojska i wydano mieszkańcom zakaz wychodzenia na ulicę.

W pobliżu m. Hedera znaleziono zwłoki szejka pewnego szczepu arabskiego, którego uprowadzono w środę.

Z. T. K.

Piotrkowska 101, tel. 121-53. Ostatni turnus w Truskawcu. Sekretariat Z. T. K. podaje do wiadomości, że przyjmują jeszcze zapisy na ostatni turnus do Truskawca. Uczestnicy amieszczeni są w pierwszorzędnym pensjonacie „Kosynier” lub „Bristol”. Cena pobytu 20-dniowego (pełne utrzymanie, klimatyka, karta, do picia wód i wizyty lekarskie) wynosi zł. 157.—. Zapisy w sekretariacie. Pozatem Z. T. K. przyjmuje zapisy na kolonie w Zaleszczykach, czynne do 30-go września.

Najbliższe wycieczki: Niedziela, dn. 11 b. m. na Ometarż wojskowy w Rzgowie i do Podębiny. Zapisy tylko do piątku wiecz.

Sobota, dn. 17 b. m. Państwowa Szkoła Techniczna - Przemysłowa. Niedziela, dnia 18 b. m. do Łagiewnik.

Wycieczki w okresie świąt Noworocznych:

- 1) Zakopane w dn. od 22—28 września. Opłata zł. 50.—.
  - 2) Wilno — Troki w dniach od 23—28 września.
  - 3) Ciechocinek — Toruń w dniach od 24 — 27 września. Opłata 29 zł.
  - 4) Czarniecka Góra w dniach od 24—27 b. m. Opłata zł. 22.—.
- Bliższych informacji udziela sekretariat.

Koniec pikietowania sklepów
Fiasko osławionych metod endeckich

„Dziennik Poznański” ogłosił obszerny artykuł na temat unaradawiania handlu. Jest to reportaż ze znanych miejscowości, z Odrzywoła i Przytyku. Interesujące są następujące szczegóły:

„Jak mię objaśniał — pisze „narodowy” dziennikarz — miejscowy kierownik Stronnictwa Narodowego, które akeję bojkotu żydów prowadzi, p. Mieczysław Gański (mistrz ślusarski), zapal bojkotowy w stosunku do żydów (w porównaniu do 1935 r.) mocno osłabił. Odnosi się to i do miejscowej i do okolicznej wiejskiej ludności.

Dla zaspokojenia mej uzasadnionej ciekawości rozmawiałem z wielu straganiarzami polakami i żydami. Uczyniłem to przede wszystkim celem wyjaśnienia sobie przyczyn smutnego faktu, że klienci polscy niestety przeważnie kupują u żydów. W swym straganie p. Cichocki sprzedaje lokelówkę (manufakturę) damską i galanterię. Mówi on, że w 1936 roku miewał on i do 100 zł. obrotu na każdym targu. Dziś nie sięgają one i 25 zł. Natomiast sąsiadka jego żydówka nie może nadążyć i przemierzać i sprzedawać lokelówki polskim klientom. Dla sprawdzenia zapytałem się o ceny w obu straganach i przekonałem się, że u p. Ruchli nie były niższe jak u p. Cichockiego. Należałoby zatem wnioskować, że rozpiętość cen u żydów i chrześcijan nie jest przyczyną specjalnego powodzenia semitów. Te powody leżą zapewne głębiej i zdaje się niestety na naszą korzyść się nie odmieniają. Nasi chłopscy kupcy w straganach (odnosi się to również i do polskich składów w Odrzywole) chcą handel improwizować. Tego jednak się nie da tym bardziej, że żydowska konkurencja jest bardzo wyrafinowana i dziedzicznie w tym kierunku uzdolniona”.

Interesujące jest także stwierdzenie:

„Wszyscy na moje odnośne dopytywania stwierdzali, że bez zewnętrznego czynnika sankcyjnego we formie t. zw. pikiet, polski klient nie idzie do swojego brata, lecz do żyda”.

Autor stwierdza w dalszym ciągu na podstawie oświadczenia starosty odrzywołskiego, że nie było mandatów karnych na pikietarzy i że policja zachowywała się lojalnie wobec pikiet, a mimo to dochodzi do następującej konkluzji:

„Jak widzimy z powyższego praca nad unarodowieniem drobnych warsztatów prac handlowej obecnie nie jest zbyt ożywiająca. Zwłaszcza dopływ nowych elementów z włościństwa ma-

rolnego ustał prawie zupełnie, lub jest w regresji”.

Nie jest to dla normalnie myślących ludzi żadną niespodzianką. Handel, który może utrzymać się tylko drogą pikiet i pikietarzy jest z góry skazany na zagładę. Nie znaczy to, że w miastach i miasteczkach Polski nie ma miejsca na nowe przedsiębiorstwa handlowe. Miejsca jest dość, ale kto

sądzi, że przy pomocy pikiet i „zewnętrznego nacisku” można stworzyć coś trwałego, popełnia kardynalny błąd. Dobre przedsiębiorstwo nie potrzebuje pikietarzy, a ziemu przedsiębiorstwu pikietarze nie pomogą. Dlatego też tak powszechne jest dziś zjawisko likwidacji przedsiębiorstw, opartych wyłącznie na pikietowaniu.

5.000.000.-
SZUKA SPADKOBIERCY

NIEBYWAŁA BOMBA HUMORU I ŚMIECHU!

NAJWIĘKSZA REWELACJA WESOŁOŚCI!

JUŻ JUTRO!
W KINIE „PALACE”

Nie porwana, a wydalona!

Konfiskata 4 polskich pism w Gdańsku za wiadomość o uprowadzeniu p. Heliasz

GDĄSK, 8.9. (PAT). Prezydium policji gdańskiej skonfiskowało dziś cztery dzienniki polskie przypuszczalnie z powodu zamieszczenia wiadomości o rzekomym porwaniu przez bojówkę narodowo - socjalistyczne obywatelki polskiej p. He-

liasz i uprowadzeniu jej w niewiadomym kierunku.

P. Heliasz bawiła w m. Steegen na obszarze w. m. Gdańska i nie została porwana lub uprowadzona, lecz wydalona do Polski.

Piłkarze szykują się na Niemców
Reprezentacja Polski pokonała PWATT 7:3

Wczoraj odbył się na stadionie Wojska Polskiego treningowy mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Polski, zgrupowaną na obozie przed meczem z Niemcami a drużyną PWATT. Zwyciężyła reprezentacja w stosunku 7:3 (4:1).

Reprezentacja wystąpiła w składzie: Madejski, Galecki, Góra, Szczepaniak, Piec II, Dytko, Piec I, Piontek, Wilimowski, Szerfke, Wodarz. Po przerwie Szerfke i Wilimowski zamienili się pozycjami.

byli: Piontek, Wodarz i Szerfke (po 2), oraz Wilimowski (1).

Jak oświadczył kapitan sportowy Polskiego Zw. P. N., p. Kałuża, definitywny skład reprezentacji Polski zostanie ustalony dopiero po niedzielnych zawodach o mistrzostwo ligi. Na razie p. Kałuża ma trudności ze znalezieniem środkowego napastnika. Wilimowski, jak się okazało, nie czuje się dobrze w tej roli. Piec II na środku pomocy gra na ogół lepiej od Nytza. Piontek był raczej słaby, a Szerfke za powolny.

Bramki dla reprezentacji zdo-

Europa w oczach optymisty

IX. Pożegnanie z Francją. — „Come sta, signor Mussolini?”

Czy wobec tego wszystkiego, co napisałem, można się dziwić, że z wielkim żalem żegnałem zarówno Francję, jak przede wszystkim beztropkie Lazurowe Wybrzeże? Jedyną pociechą była mi wiadomość, że przecież jadę do krainy wyjątkowego piękna przyrody i najcudniejszych zabytków sztuki, które stanowić chyba muszą rekompensatę za brak tego rozmachu.

Odnosi się wrażenie, że Paryż ze względów kurtuazyjnych pragnie, aby ostatnie wrażenia z Francji były jak najgorsze. — Pociąg, wiozący nas z Nicei do Ventimiglii, był chyba najgorszym zesołem wagonów, jaki spotkać można w zachodniej Europie. Przedpotopowe wozy, ciemne i brudne, a przy tym wystawione widocznie były przez dłuższy czas na działanie bezlitosnych promieni słońca, bowiem robiły wrażenie potwornych pieców piekarskich, w których tohu złapać nie można, a dwugodzinna podróż do granicy włoskiej zapowiadała się, jako piekło na ziemi. Na szczęście w naszym akurat przedziale zajął posterunek młody konduktor, z którym przez całą drogę prowadziłem wyjątkowo atrakcyjną rozmowę. Pokuszę się o powtórzenie jej w skrócie.

Rozmowa bardzo szybko zeszła na tematy aktualne, przede wszystkim polityczne. Zapytałem młodego funkcjonariusza kolejowego o jego poglądy na sytuację. W odpowiedzi sięgnął do kleszczy i wyciągnął legitymację partii komunistycznej, której jest członkiem.

— To pana mniej więcej orientuje w moich poglądach na wszelkie sprawy — powiedział z uśmiechem.

— Z większości naszych dzienników wynika, że we Francji panuje chaos, że jesteście w tragicznej sytuacji, jeśli chodzi o stosunki wewnętrzne — powiedziałem — i że jeśli się nie weźmiecie w kupę, to lada chwila nastąpi załamanie się i katastrofa. Dlaczego nie uczynicie czegoś, aby wasz piękny kraj uratować przed zagładą?

Konduktor wybuchnął serdecznym śmiechem.

— Może pan być spokojny, że gdy zajdzie potrzeba, natychmiast pojawią się odpowiedni ludzie i wszystko zostanie załatwione, jak za dotknięciem różdżki czarodziejkiej. Tylko pozwólcie nam zdecydować, kiedy jest pięć minut do dwunastej. Według nas jest dopiero kwadrans po jedenastej i mamy jeszcze sporo czasu. Wy w Europie środkowej przyzwyczailiście się zbyt szybko rezygnować ze zdobyczy. My, francuzi, cenimy przede wszystkim wolność i równość. Nie chcemy się tak łatwo wyzbyć tych skarbów społecznych. Wolimy ponosić wiele ofiar w innych dziedzinach, zanim zdecydujemy się zrezygnować nawet częściowo z tych osiągnięć. W historii dosyć jest przykładów, że w trudnych chwilach Francja jakoś zawsze dawała sobie radę. Miejmy nadzieję, że i teraz jakoś to będzie...

— A jak tam Doriot? — zapytałem, przypominając sobie, że w Nicei widziałem sporo szyldów, plakatów i ogłoszeń, wskazujących na działalność tego przywódcy faszystów francuskich.

— Doriot w Paryżu przestał wogóle istnieć — odparł mój rozmówca. — Posiada jeszcze pewne wpływy tutaj na południu, szczególnie w Prowancji, prawdopodobnie skutek blis-

kiego sąsiedztwa Włoch.

— No to powinno wam być łatwo zlikwidować ten ruch ostatecznie?

— Może było by i łatwo, ale dlaczego to zrobić. Bądź pan pewien, że gdy zajdzie potrzeba pójdziemy ramię przy ramieniu z doriotowcami i spełnimy wszyscy nasz obowiązek względem ojczyzny. A w czasach pokoju niech sobie będzie Doriot równieź. Cóż to szkodzi? Ze ściernia się przeciwnych poglądów powstają najlepsze idee praktyczne w państwie!

— No a co pan powie o aktualnych sprawach europejskich? Jak się pan zapatruje na kwestię sudecką?

— Jestem przekonany, że jakoś się to polubownie załatwi. W każdym razie Francja nie dopuści do ingerencji na Czecho-Słowację. Ale gdyby doszło do wojny, to jestem pewien, połączy francusko-angielska z pomocą Stanów Zjednoczonych szybko się z przeszkodami upora.

— No, ale nie wolno zapominać, że po stronie Niemiec staną Włochy...

— Włochy? Ja jestem pewien, że Włochy, mimo wszystkich pozorów, nie pójdą przeciwko Francji. W najgorszym wypadku zachowają życziwą dla nas neutralność, a co mi mówić, że raczej będziemy z nich mieli sojuszników. Zresztą chyba się dobrowolnie nie rzucą w pewną otchłań bez wyjścia? — zakończył z uśmiechem.

— To znaczy, według pana, że o dalszej ekspansji Niemiec nie może być mowy?

— Tego bym nie powiedział. Wydaje mi się, że w traktacie pokojowym popełniono jeden wielki błąd, zabiegając Niemcom wszystkie kolonie. Nie można 70-milionowego narodu, tak bardzo uprzemysłowionego, pozbawić za jednym zamachem źródeł surowców. Żyć chce i musi każdy! Taki wielki naród będzie zawsze rozsadał zbyt ciasne ramy, w jakie go wtłoczono. Dlatego jestem przekonany, że Anglia, a może i Francja, będą musiały zrewidować swoją politykę, jeśli chodzi o podział kolonii na świecie. Ale tymczasem po co się martwić? Jakoś przecież chwalić Boga żyje się nie najgorzej!

Wyjąłem z kieszeni paczkę kieszonkowych papierosów francuskich „Gaulois jaunes” i usiłowałem poczęstować mojego rozmówcę.

— Niech pan to schowa! — powiedział z uśmiechem. — Ja pana poczęstuję lepszym papierosem.

I wyjął z kieszeni paczkę papierosów, dwa razy droższych, niż moje.

Muszę przyznać, że ten epizod zrobił na mnie duże wrażenie.

— Widzę z prawdziwą przyjemnością, że panu się dobrze powodzi — powiedziałem. — Skorzystałem z okazji i zapytam, jak się przedstawiają pańskie zarobki?

— Jeżdżę stale na linii Marsylia — Ventimiglia i zarabiam sto franków dziennie, czyli przeszło dwa tysiące franków miesięcznie.

Zdażyłem już zapoznać się z cenami we Francji. Takie zarobki pozwalają na dostatnie życie.

— Widzę, że wam się tutaj na południu dobrze żyje! — wtrąciłem.

— Nie wszystkim, proszę pana, nie wszystkim! — odparł. — Mój kolega naprzykład, któ-

ry jeździ z tamtej strony na takim samym mniej więcej odcinku, a mianowicie z Ventimiglii do Genui, zarabia tylko 25 li-rów dziennie. A przekonana się pan niebawem, że koszty utrzymania są tam o 25 do 30 procent wyższe.

Zrobiłem szybko rachunek. — Na nasze pieniądze francuski konduktor zarabia około 350 złotych miesięcznie, a jego włoski kolega niespełna 200 złotych, pracując przy tym o jeden dzień w tygodniu dłużej. Przy tym, jeśli zestawie się nabywcą piniądza, to okaże się, że zarobek po tamtej stronie granicy skurczy się do 150 złotych. Różnica oczywiście szalona!

Nie mogłem się oprzeć wrażeniu, że jednak nasze rozmaite pisemka alarmistyczne, jeśli chodzi o Francję, są w błędzie. Nie nie przemawia za tym, że ten kraj jutro zainicjuje, lubi przestanie być instrumentem w polityce europejskiej. — Przechodzi on wprawdzie wstrząsy społeczne o większym lub mniejszym natężeniu, ale ludzie żyją dobrze i przyjemnie, uśmiechają się do dnia dzisiejszego i jutrzejszego, są jedno-

Kobiety po wielokrotnych ciężkich uzyskują nader łatwe i bez trudu wypróżnienie oraz prawidłową przemianę materii przez używanie codziennie pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zapyt. Wasz. lek.

ześnie egoistami i dobrymi patriotami, nie patrzą na siebie nawzajem z podziwem, nie chcą się wzajemnie utopić w łyżce wody, a na wszelkie ewentualności są przygotowani i w każdej chwili potrafią się zadowolonych zjadaczy chleba w aniołów i bohaterów zamienić. „Jeszcze Francja nie zginęła!” — bąknąłem pod nosem, jako że już staliśmy na stacji w Ventimiglii.

Na stacji pogranicznej miałem przeszło godzinę czasu. Co robi turysta, gdy ma wolny czas? Piszę pocztówki. Okazało się, że mój francuski konduktor miał rację. Znaczkę na kartę zagranicę kosztuje we Włoszech 75 centów, czyli przeszło 20 groszy, a we Francji franka, a więc 15 groszy. Pocztówka kosztuje tutaj w centach tyle, ile we Francji w centymach. — Wypiłem filiżankę kawy za półtora lira. W Nicei na dworcu

„TABARIN”
 ATRAKCJA! KRÓL SKRZYPKÓW
EMIL BRÜH
 MARIETTE & JOE
 MARY AIN
 oraz „MAŁY CHEVALIER”
 CODZIENNE
 Five z pełnym programem atrakcyjnym

Na plaże Italii przez Budapeszt
 wycieczka 16 września od zł. 495.—
Do Jugosławii
 wycieczka 16 września od zł. 325.—
Do Pragi na Targi
 za zł. 90.—
 wyjazdy do 10 września
P. B. P. ARGOS,
 Łódź, Piotrkowska 60, telefon 104-00

zapłaciłem za taką samą filiżankę 2 franki.

Ventimiglia jest małym miasteczkiem, w którym ruch jest dosyć ospały, chociaż panuje tu ożywiona frekwencja wycieczkowiczów z Francji, przyjeżdżających autobusami. Tanie są owoce i tanie muszą być napewno mundurki, jako że większość ludzi paraduje w barwnych uniformach.

W pociągu włoskim miałem szczęście. W moim przedziale ulokował się jakiś starszy pan o bardzo sympatycznej fizjonomii. Niebawem okazało się, że pan ten, mając cztery lata wyjechał z rodzicami z Mediolanu do Moskwy i mieszkał tam 38 lat, zdobywając pokaźny majątek. Bolszewicy wszystko mu zabrali i ledwie uszedł z życiem do swojej ojczyzny, gdzie pracuje już około 20 lat, ale oczywiście o zrobieniu z powrotem majątku nawet nie myśli. Powodzi mu się nie najgorzej, zarabia na przyzwoite utrzymanie i jest dobrym, ale rozsądnym i nie zaślepionym patriotą włoskim. Najważniejsze jednak było to, że mówił biegle po rosyjsku, więc łatwo było z nim pogawędzić.

Przede wszystkim skonstato-wałem z prawdziwą przyjemnością, że aczkolwiek mój rozmówca jest stuprocentowym Włochem, to jednak ma co do reżymu poważne zastrzeżenia, których zupełnie nie boi się wypowiadać. Miałem jeszcze wiele razy okazję stwierdzić, że temperament mieszkańców tego pięknego kraju, acz bardzo przygaszony, jednak znajduje sobie ujście właśnie w tym odważnym wygłaszaniu swoich poglądów.

— Nie zdziwi pana zapewne, jeśli powiem, że nasz reżym nie bardzo mi się podoba — powiedział mój przeszło 60-letni rozmówca, pierwszy Włoch, z którym się zapuściłem w rozmowę. — Liczę przeszło 60 lat, a u nas w sferach miarodajnych istnieje pogląd, że radca ministerialny powinien mieć najwyżej 30 lat, a w późniejszym wieku powinien iść na emeryturę. To mi się oczywiście nie może podobać.

— A jak tam warunki życia? — rzuciłem pytanie.

— Ciężko jest w kraju, proszę pana, bardzo ciężko. Wielkie inwestycje w nowopozyskanych koloniach oraz interwencja w Hiszpanii pochłaniają masę gotówki i wyczerpują i tak bardzo skromne zasoby narodu. Zarobki są stosunkowo nędzne, a drożyzna wielka. — Rozumie pan, że rezultatem jest naogół

przygnębienie i zmęczenie szeregowych mas. Młodzież czuje się dobrze, bo wszystko jest jak by dla niej. Ale po trzydziestce życie staje się wyjątkowo trudne i smutne. Wbrew powszechnemu w Europie pogładowi Włoch dzisiaj umie i chce pracować, ale przy tym chciałby przynajmniej jakoś związać koniec końcem. Reżym zrobił wiele rzeczy pożytecznych; nauczył nas naradzić punktualności i obowiązkowości. Nauczył nas również lepiej pracować i intensywniej, ale nie potrafił tak zorganizować stosunków, aby za tę lepszą i intensywniejszą pracę można było płacić.

— No, ale w całym szeregu dziedzin widzę wspaniałą poprawę. Weźmy chociażby elektryfikację kolei. Pociągi jeżdżą obecnie dwa razy szybciej, a czyste powietrze w tunelach, bez czadu, dymu i sadzy, czyni z podróży niezmaconą przyjemnością.

— Rzeczywiście elektryfikacja kolei jest wspaniałym wy-czynem. Ale z gospodarczego punktu widzenia byłaby ona godna najwyższej pochwały wtedy, gdyby zrobiono ją dobro-wolnie. Niestety, została przeprowadzona prosto pod przy-musem, a mianowicie z powodu braku węgla. Trzeba panu wiedzieć, że zaopatrywanie kolei w siłę jest dzisiaj tak drogie, że koleje stały się bardzo deficytowe. A przecież jest rzeczą wiadomą, że wszelkie deficyty musi pokrywać budżet państwa, czyli prosto cały na-ród. To stanowi cięń na tym pięknym wczynie.

— Czy nie chciałby mi pan wytłumaczyć motywów polityki antysemitycznej, jaka zaczyna być uprawiana przez sfery miarodajne?

— Byłbym panu wdzięczny, gdyby pan mógł mi to wytłumaczyć. U nas jakoś tego nikt jeszcze nie rozumie. Żyją są najlepszymi obywatelami, w większości okazali się dzielny-mi zwolennikami obecnego reżymu, zajmując nawet w organ-izacjach faszystowskich bardzo poważne stanowiska. Poza tym jest ich zaledwie jeden pro-mille ludności, więc o tym, aby stanowili dla t. zw. rdzennej ludności konkurencję, nie może być mowy. Zresztą my, włosi, nawet nie wiemy, kto jest żydem, a kto nie. Chyba, że to jest dyg w stronę zaprzyjaźnio-nego mocarstwa. Ale czyż słus-ne jest narażanie się całemu kulturalnemu światu dla sprawienia przyjemności chwilowe-mu sprzymierzeńcowi? Bo prze-cież nie można sobie wyobrazić, że jest to posunięcie, które ma wyrzucić prasie na finanso-we koła Stanów Zjednoczonych celem uzyskania przez Włochy pożyczki. Było by to zbyt nai-wne i zbyt nie polityczne. Prze-cież Ameryka nie chce dać pożyczki ze względu na niepewną sytuację, a nie z powodu, że we Włoszech jest taki, a nie inny reżym. Pieniądz szuka jed-ynie bezpiecznej lokaty, a nie bawi się w polityczne kombinacje. O tym napewno wiedzą nasze sfery miarodajne równie dobrze, jak my. Trzeba pocze-kać. Może niedaleka przyszłość wyjaśni przychylnie istotne tej nowej polityki, która mnie jed-nak wydaje się nie tylko sprze-czna z tradycją Włoch, ale wręcz błędna i szkodliwa.

Mój interlokutor wysiadł na małej stacji, życząc nam szczęśliwej i przyjemnej podróży.

G. Wassercug.

Wiadomości bieżące

DYZURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Kon i S-ka, Plac Kościelny 8, A. Charemza, Pomorska 12, W. Wagner i S-ka, Piotrkowska 67, J. Zajęczkiewicz i S-ka, Plac Boerner, Z. Gorczyckiego, Przejazd 59, M. Epsztajna-Piotrkowska 225, Z. Szymńskiego, Przędzalniana 75.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1920 i 1921. — W dniu dzisiejszym winni się zgłosić do rejestracji wszyscy mężczyźni, urodzeni w latach 1920 i 1921, zamieszkali na terenie 3 komisariatu policji, których nazwiska zaczynają się od litery K oraz zamieszkali na terenie 8 kom. policji, o nazwiskach na litery od I do L włącznie.

Prezydent Godlewski wyjechał do Warszawy

W dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy prezydent m. Łodzi p. Mikołaj Godlewski. Wyjazd ten, jak nas informują, pozostaje w związku z zabiegami w sprawie otwarcia w naszym mieście wyższej uczelni lekarskiej.

Subwencja dla pogotowia ratunkowego

Miejskie pogotowie ratunkowe w Łodzi otrzymało w tych dniach subwencję. Zasiłek przyznany został, jak nas informują, przez zakład ubezpieczeń społecznych w Warszawie, w uznaniu działalności naszego pogotowia.

Subwencja wynosi 3.000 zł.

Jak slychać, subwencja przyznana została na rok 1938 i możliwie jest, że odtąd będzie ona stale przyznawana Łodzi.

Szosa Łódź—Brzeziny zostanie zamknięta na dwa miesiące

Dowiadujemy się, że w dniu 15 b. m. rozpoczęte zostaną roboty nad przebudową szosy Łódź—Brzeziny. W związku z tym szosa na tym odcinku została zamknięta dla wszelkiego ruchu na przeciąg dwóch miesięcy, t. j. do 15 listopada.

Na drodze Łódź—Brzeziny, ułożona zostanie ulepszona jezdnia z kostki bazaltowej.

Objazd zamkniętej szosy odbędzie się przez Stryków.

PIERWSZE WYGRANE!

Już w pierwszych dniach ciągnięcia IV-ej klasy Fortuna obdarzyła mieszkańców naszego miasta większymi wygranymi. — Na losy nr. 3103 oraz nr. 52569 zakupione w znanej kolekturze N. Jarka w Łodzi padły wygrane po zł. 10.000. Sumami tymi podzielili się łodzianie, rekrutujący się przeważnie z mniej zamożnych sfer.

Majstrowie opodatkowali się na FON i budowę wiejskich szkół publicznych

Wczoraj odbyło się zebranie zarządu głównego zw. majstrów fabrycznych w Łodzi.

Na zebraniu uchwalono następującą rezolucję:

Zarząd główny związku majstrów fabrycznych Rzplitej Polskiej po szczegółowym zaznajomieniu się z projektem układu zbiorowego pracy nadesłanego przez ministerstwo opieki społecznej w dniu 23 czerwca rb. oświadcza, że projektu przekreślającego rolę i znaczenie majstra w rozwoju przemysłu rodzimego przyjąć nie może.

Związek majstrów nie może zawieść układu dla pracowników anonimowych, których struktura organizacyjna przemysłu nie przewiduje.

Każdy pracownik przemysłowy, od najmniejszego poczynając, ma ustaloną nazwę i miejsce w taryfie płac.

Związek majstrów wyraża przeto zdziwienie, że nazwy tej naraz prze-

Łódź dla swojej straży

Dziś i jutro zbiórka w lokalach. -- W niedzielę pokaz i zabawa w Helenowie

Jubileusz Antoniego Lauka — najstarszego strażaka w Polsce

W ramach dorocznego Tygodnia Przeciwożarowego dziś i jutro w dalszym ciągu prowadzona będzie zbiórka w lokalach zamkniętych, oraz rozsprzedaż nalepek.

W niedzielę, 11 b. m. w godzinach między 8 a 14 odbędzie się zbiórka uliczna na rzecz straży.

Łódź, która zawsze darzyła wielką sympatią swoją dzielną straż i tym razem niewątpliwie stanie do apelu i złoży grosz pod rozbudowę pożarnictwa.

Na zakończenie Tygodnia od będzie się w Helenowie wielki pokaz strażacki i zabawa, z następującym programem:

godz. 15 — 16.30 koncert chóru i orkiestr straż.

godz. 16.30 — 17.30 zawody międzyoddziałowe straży poż.

godz. 17.30 — 18.30 walki bokerskie międzyklubowe.

godz. 18.30 — 19.30 walki za paśnicze.

godz. 19.30 — 20 pokazy bomb zapalających.

godz. 20 — 20.15 ogłoszenie wyników zawodów strażackich i wręczenie nagród zwycięskiej drużynie.

godz. 20.15 — 20.30 defilada

samochodów straży na tle ogni sztucznych.

W czasie wykonywania programu służbę ratunkowo-sanitarną pełnić będą na stadionie żeńskie drużyny pożarnicze.

*

Dziś odbędzie się w Łodzi jubileusz najstarszego strażaka,

W związku z Tygodniem Obrony Przeciwożarowej, reprodukujemy samochód - pogotowie z kompletnym wyposażeniem technicznym wojakowsko - przeciwpożarowym, ofiaro wany armii przez zarząd główny Związku Straży Pożarnej.

74-letniego Antoniego Lauka z zawodu stolarza, posiadającego swój warsztat przy ul. Żeromskiego 71.

Lauk obchodzić będzie 55 lat czynnej pracy w łódzkiej straży ogniowej. Jest on najstarszym strażakiem w Polsce. W ciągu swej wieloletniej pracy brał udział w akcji ratowniczej

przy gaszeniu około 10 tysięcy pożarów i uratował życie 10 osobom.

Lauk wstąpił do służby w roku 1883, mając 19 lat i przez cały czas służył w II oddziale. W ub. roku został przeniesiony do 41 plutonu weteranów, gdzie służy po dzień dzisiejszy.

Sędziwemu jubilatowi życzymy wraz z całą Łodzią jeszcze wielu lat pomyślnej pracy dla dobra straży.

Kronika reporterska województwa łódzkiego

— Franciszek KOŁODZIEJCZYK — (Widzew, Wspólna 30), posiadając przy sobie 1.200 złotych gotówką z tytułu sprzedanego domu, szedł przez wieś Stoki w towarzystwie przyjaciela 31-letniego Piotra CHORAŻEGO (Stoki Ostrołęcka 23).

W pewnym momencie na Kołodziejczyka napadł jakiś osobnik, który zadał mu cios tępym narzędziem w głowę, tak, że Kołodziejczyk stracił przytomność. Napastnik usiłował skraść nieprzytomnemu pieniądze, ukryte w marynarce. Spłoszony jednak, zbiegł, rezygnując z łupu. Gdy Kołodziejczyk odzyskał przytomność, powiadomił o napadzie policję. W wyniku dochodzenia aresztowano bandytę, którym okazał się 22-letni Stanisław KOLTUN (Place Stoki 13). Dalsze śledztwo ujawniło rewelacyjny fakt. Oto okazało się, że napad bandycki uplanował przyjaciel Kołodziejczyka — Choraży, który w tym celu zwerbował sobie do pomocy Koltuna. Obu zloczynców po aresztowaniu osadzono w więzieniu do dyspozycji władz.

*

Na szosie łączącej na terenie hamulcińskiego samochodu ciężarowy nr. A. 63159, prowadzony przez Leona WADZKIEGO z Izbiicy, najechał na resorke. Wskutek zderzenia, resorka została strzaskana, a woźnica 29-letni Jan JANKOWSKI ciężko ranny. Koń doznał złamania nogi, tak, że zaszła konieczność zabicia go. Samochód został uszkodzony. Szofera policja zatrzymała.

*

W pobliżu wsi Pratkowice, powiat radomszczański, mieszkaniec tej wsi Józef JABLONSKI przewoził przez Pilićce handlarzy domokrajnych Władysława JANICKIEGO i 72-letnią Antoninę JANICKĄ i wszystkie osoby wpadły do wody.

Jablonski i Janicki zdołali się uratować, natomiast Antonina Janicka utonąła.

*

W pobliżu wsi Jasień w pow. radomszczańskim wieśniak Andrzej RADOSZ, przechodząc przez las zauważył wiszącego na drzewie mężczyznę, którego odciął w porę od sznura. Samobójca, wędrowny kupiec, odzyskał przytomność i szybko się oddał.

*

W Piotrkowie w lesie w pobliżu szczyzna znaleziono zwłoki mężczyzny z przetrzezoną skronią. W marynarce denata leżała kartka, z której treści wynikało, że jest to Ignacy Władysław PASTERNAK z Łodzi, który popełnił samobójstwo, ponieważ jest ścigany listami gończymi za zdefraudowanie na szkodę jednej z firm łódzkich 1.000 zł. Sprawa przedstawia się bardzo tajemniczo, bowiem w pobliżu nie znaleziono broni, ani drugiej łuski, podczas gdy na ciele denata widniały dwie rany postrzałowe. Urząd śledczy w Łodzi prowadzi energiczne dochodzenie, którego szczegóły trzymane są w tajemnicy. (1)

Zaginął 11-letni uczeń

Urząd śledczy w Łodzi komunikuje, że zaginął w tajemniczych okolicznościach 11-letni uczeń Zygmunta NOWAK (Piotrków, Nowy Świat 12).

Rysopis zaginionego: wzrost około 130 cm., szczupły, c. blondyn, czoło niskie, oczy niebieskie, usta małe, ubranie pełne, twarz szczupła. Ubrany był w czapkę szkolną granatową z otokiem niebieskim, bluzę harcerską koloru khaki, także spodnie krótkie, płócienne, pantofle sznurowane, czarne chromowe.

Urząd śledczy prosi wiadomości o zaginionym kierowca do najbliższego posterunku policyjnego.

Zarządzenie o wyborach w Łodzi ma się ukazać jeszcze w bieżącym miesiącu

Warszawski korespondent „Głosu Porannego“ telefonuje:

Zarządzenie o wyborach w Warszawie ma być wydane przed 30 b. m. Ponieważ, jak mówiono, wybory w Łodzi, w Poznaniu i w Warszawie odbyć się mają tego samego dnia, należy się więc spodziewać, że i zarządzenie o wyborach w Łodzi ukazuje się przed 30 września r. b.

Muzeum pamiątek po Marszałku Piłsudskim

otwarte zostanie dla publiczności 11 listopada r. b.

Prace, prowadzone nad organizacją przyszłego muzeum pamiątek po Marszałku Józefie Piłsudskim są w pełnym toku.

Jak nas informują, z wydziału oświaty i kultury magistratu, w stadium końcowym znajdują się roboty nad remontem mieszkania na pierwszym piętrze, przy ul. Piłsudskiego 19, w którym pracował ongiś w Łodzi Piłsudski.

Mieszkanie doprowadzone zostało do stanu, w jakim znajdowało się w pierwszych latach bie-

żącego stulecia, kiedy drukowano w nim nielegalnego „Robotnika“.

Maszyna drukarska, t. zw. „Bostonka“, sprowadzona do Łodzi z Londynu, ustawiona zostanie w lokalu przyszłego muzeum pamiątek już w najbliż-

szym czasie.

Jeśli roboty zostaną wykonane na czas, możliwe jest, że muzeum zostanie otwarte dla publiczności w dniu 11 listopada, t. j. w 20-lecie odzyskania niepodległości państwowej.

Marji i Mieczysławowi Lewińskim z powodu śmierci Ich Syna

Adama Lewińskiego

słowa serdecznego współczucia wyrażają
Rozenblatowie

Starosta Denys w Czarnocinie zwiędził wczoraj fermę rolniczą

W Czarnocinie odbyło się posiedzenie członków zarządu miejscowej fermy rolniczej oraz komitetu szkolnego szkoły rolniczej.

W posiedzeniu udział brał przed stawiciel kuratorium warszawsko-łódzkiego oraz starosta powiatowy w Łodzi, p. Denys.

Stwierdzono niezbicie, iż ferma jest wzorowym gospodarstwem rol-

niczym, które produkuje wysokie gatunki zbóż, szkółka rolnicza kształci młodzież na doświadczonych i światłych rolników.

Przy sposobności starosta Denys zlustrował prace publiczne, wykonane w Czarnocinie, a mianowicie budowę chodników, drogi i regulację rzeki Wolboka. (1)

Samochód wpadł do rowu a szofera skazał sąd na 6 miesięcy

W kwietniu r. b. na szosie pod Głównem wydarzyła się katastrofa autotłusu pasażerskiego, zdążającego do Góry Kalwarii. Samochód z 14-ma pasażerami, prowadzony przez Stanisława SOBOCZYNSKIEGO wpadł do rowu, wywracając się do góry kołami.

Na szczęście pasażerowie doznali tylko lekkich uszkodzeń ciała.

Wczoraj szofer stanął przed sądem. Po zeznaniach biegłego Małowskiego, który dowodził, iż wina za wypadek spada na kierowcę sąd skazał szofera na 6 miesięcy aresztu.

Zgromadzenie „Bundu”

W dniu wczorajszym odbyło się wielkie zgromadzenie polityczne, zorganizowane przez „Bund” i przy udziale przedstawicieli PPS. i NSPP.

Wiec zagał p. Zelmanowicz, zapraszając m. in. do prezydium przedstawicieli O. K. R. P. P. S., p. Szewczyka, oraz delegata niemieckich socjalistów, p. Kociolka.

Referat o sytuacji politycznej i o wyborach wygłosił p. A. Zygelmajm, zaś o kongresie obrony praw żydowskich b. radny Milman.

W dyskusji głos zabrali przewodniczący P. P. S. p. Szewczyk oraz p. Kociolka z NSPP, którzy oświadczyli, że odnoszą się z sympatią do zagadnień kongresu i w całej rozciągłości popiją akcję w obronie praw żydów.

Na zakończenie zgromadzenie powzięło szereg rezolucji w duchu wygłoszonych referatów.

Na ławie oskarżonych

Zasłaniał szpary w budce portretami cara Mikołaja II i carowej

Przed sądem okręgowym odpowiadał wczoraj 28-letni L. ROZENBERG, właściciel budki z żelazem przy ul. Brzezińskiej 65.

Do budki Rozenberga przybył pewnego dnia przodownik policji i ku swemu zdziwieniu ujrzał na ścianie portret cara Mikołaja i carycy a niżej portrety Marsz. Józefa Piłsudskiego i Marsz. Śmigłego-Rydza.

Dopatrzyli się w tym obrazy majestatu Rzplitej, przodownik sporządził protokół. Starostwo grodzkie skazało Rozenberga z art. 18 ustawy o wykroczeniach (któ w miejscu publicznym demonstracyjnie okazuje niechęć lub lekceważenie dla państwa polskiego lub instytucji państwowej) na 50 zł. grzywny z zastawą na 7 dni aresztu.

Zgwałcił własną córkę

Wyrodny ojciec skazany na 3 lata więzienia

Przy drzwiach zamkniętych odpowiadał wczoraj przed sądem okręgowym 50-letni robotnik Bolesław BRZEZIŃSKI, oskarżony o utrzymywanie stosunków z własną córką, obecnie 21-letnią, Anną.

Anna Brzezińska niedawno wyszła za mąż. Już jednak od pierwszej chwili, między nią a jej mężem zainicjowały niesnaski na tle intymnego pożycia. Mąż zarzucał żonie, że obcowwała z mężczyznami przed ślubem. W trakcie niesnasek na tym tle Brzezińska wyznała małżonkowi, że w r. 1936 została zdeflorowana przez własnego ojca, który zmuszał ją następnie do utrzymywania z nim stosunków.

Po 8 miesięcy więzienia

za okrzyki na cześć republikańskiej Hiszpanii

W dniu 1 maja r. b. w czasie pochodu na Wodnym Rynku, do legalnego pochodu dołączyła się grupa komunistów, która zaczęła wznosić różne okrzyki. Między innymi H. ROZENBERG i J. LOREK zatrzymani zostali w chwili, gdy wznosili

On jej skradł calusa

a ona mu portfel i zegarek

Władysław DANIELAK, otrzymany pensję, uraczył się obficie wódką, poczyniła mocno już podchmielony wracał do domu. Na ul. Pomorskiej Danielak spotkał jakąś dziewczynę.

Podniecony alkoholem zapłonął do niej nagłą namiętnością. Począł ją obcałowywać na ulicy, czemu, o dziwnie panienka bynajmniej nie sprzeciwiała się. Po pewnym jednak czasie uznała, że dość amoro-

Minister Rose w Łodzi

wygłosił przemówienie o rzemiośle

W dniu wczorajszym odbyła się uroczystość poświęcenia nowego gmachu izby rzemieślniczej w Łodzi.

Na uroczystości tej obecni byli pp.: wiceminister przemysłu i handlu Adam ROSE, wojewoda łódzki Henryk JÓZEWSKI, ks. biskup JASIŃSKI, dyr. dep. rzemiosła w min. P. i H. płk. ŁOJKO, d-ca O. K. gen. THOMME, wiceprezydent m. Łodzi KO-

ZŁOWSKI, prezes izby przem. - handl. gen. dr. MACISZEWSKI, naczelnik wydziału przemysłowego w urzędzie wojewódzkim inż. GŁOGOWSKI, dyr. izby przem. - handl. BAYER, dyr. Zw. Izb. Rzem. SIKORSKI i inni.

Uroczystość zagał prezes izby rzemieślniczej łódzkiej ST. KOPCIŃSKI, który powitał gości i scharakteryzował dzieje powstania nowego gmachu.

Aktu poświęcenia gmachu dokonał ks. biskup Jasiński. Po poświęceniu zabrał głos wiceminister Rose, który powitał obecnych w imieniu chorego p. ministra Romana.

— Rzemiosło łódzkie — rozpoczyna min. Rose — musi znaleźć specjalne warunki dla swego rozwoju, musi mieć odpowiednie miejsce dla swojej pracy. — I to właśnie nadaje dzisiejszej

uroczystości specjalny kolor.

Tradycja w rzemiośle odgrywa wielką rolę i do tej tradycji musi rzemiosło nawiązać. Wiemy wszyscy doskonale, że rzemiosło reprezentuje tak zwany stan trzeci, który dawniej w Polsce rozwijał się i zajął odpowiedniego stanowiska w społeczeństwie nie mógł.

Za parę zaledwie tygodni obchodzić będziemy 20-lecie odzyskania niepodległości, dwudziestolecie, w ciągu którego powstało wiele rzeczy nowych, urodziło się wiele i tworzy się w dalszym ciągu stale coś nowego. — Wiemy, że rzemiosło bierze w tej pracy czynny udział i w dążeniu do swego rozwoju nie ustaje. Dzisiejsza uroczystość, odbywająca się w kilka tygodni po ogłoszeniu noweli do prawa przemysłowego, otwierającego nowe drogi przed polskim rzemiosłem ma specjalne znaczenie. Nowelizacja prawa przemysłowego da rzemiosłu możliwość nawiązania do dawnych tradycji, do szeroko pojętej pracy cechowej, która musi stać się podwaliną samorządu rzemieślniczego. Samorząd rzemieślniczy nie może się zbiurokratyzować, lecz powinien sięgnąć głęboko w teren i tam zespolić wszystkie siły twórcze rzemiosła, aby osiągnąć dla niego wielką przyszłość. Samorządy rzemieślnicze stają się zorganizowaną instytucją tylko w oparciu o pracę cechową i pracę organizacji dobrowolnych, to też radość w ministerstwie przemysłu i handlu była tym większa, że w obecnej chwili stan rzemieślniczy będzie mógł rozpocząć swą działalność na nowych podstawach w tym nowym, okazałym gmachu.

Z kolei zabrał głos wiceprezydent Kozłowski, składając w imieniu zarządu miejskiego życzenia owocnej pracy.

Czyściciel uderzył kobietę

która stanęła w obronie swego psa

Świadcami oburzającej sceny byli przechodnie przy zbiegu ulic Gdańskiej i Kopernika.

O godz. 8.30 rano Genowefa ANDRZEJEWSKA, służąca inż. Ławiego (Gdańska 106) wyszła na spacer z psem, dobermanem.

W pewnym momencie Andrzejewska, widząc nadbiegających czyści-

Wczoraj w Łodzi...

— Z wystawy sklepowej P. IZBIKIEJ (Główna 58) skradziono 2 reszki towaru męskiego, wartości 100 zł.

— M. D. ELENBERG (Smugowa 12) doprowadzony został do komisariatu policji za kradzież wiecznego pióra „Pelikan” z kieszeni marynarki Majora SZYLISA (Solna 12).

— Zatrzymany został przez policję J. LAJB (Żydowska 25) za kradzież paczki towaru z samochodu ciężarowego w podwórzu przy ul. Piłsudskiego 59.

— Gabriel WELNER (Piłsudskiego 51) przed domem, przy ul. Narutowicza 16 został najechany przez rowerzystę, który zbiegł. Welner doznał złamania ręki.

— Eugeniusz ŁAWNICKI (11 Listopada 178) zameldował w policji, że przy zbiegu ulic 11 Listopada i Żeromskiego Stefan KWASIBORSKI (Pogonowskiego 12) pokłuił go nożem.

— Jan GUCA, kierownik szkoły dla głuchoniemych (Sienkiewicza 35) zameldował w policji, że uczeń tej szkoły Józef JADCZYK (Rybna 5) w tajemniczych okolicznościach zaginał.

— Z mieszkania Estery MOSZKOWICZ (Andrzeja 33) skradziono różne rzeczy. Jako podejrzanych o dokonanie tej kradzieży policja zatrzymała handlarzy starzyzną L. KACA (Złotowska 44) i S. ZYLBERGIERA (Limanowskiego 8).

— Przy ul. 11 Listopada 26 Genia PFEFER (Żeromskiego 41) spadła ze schodów, raniąc się ciężko.

— Przy ulicy Legionów 61 wskutek upadku złamał rękę Stanisław JANKOWSKI. Ofiarą podobnych wypadków padli: Stanisław MARCZAK (ul. Krzyżowa 7), Mania AJZEMAN (ul. Zawadzka 4).

— Przy ulicy 11 Listopada 25 dostał ataku furii Antoni BOROWIŃSKI, bez domny. Przy ulicy Jana 18 dostała ataku szału licząca około 20 lat kobieta, której tożsamości na razie nie ustalono.

— 14-letni Zygmunt LESNIEWSKI (Franciszkańska 36) spadł ze schodów, doznając wstrząsu mózgu.

— W domu małż. WOŹNIAKOWSKICH (Wólczańska 98) od wadliwego przewodu kominowego zapalił się dach. Straż w porę pożar ugasiła. Podobny wypadek pożaru miał miejsce w domu BLAWATA i MUCHNICKIEGO, przy ul. Piotrkowskiej 82.

— Na ul. Kierowiczej został przejechany przez rowerzystę S. SZPRYCHOWSKI, którego odwieziono do szpitala. Sprawca zbiegł.

— Na ulicy Pryncypalnej wskutek najechania przez rowerzystę doznała złamania żebra Berta BRAJTRANC, ze wsi Dąbrowa pod Łodzią. Przewieziono ją do szpitala. Rowerzysta zbiegł.

— Na ul. Napiórkowskiego przejechany został przez wóz 6-letni Stanisław BUZATEK (Zarzew 33), który doznał urazu jamy brzusznej i odwieziony został do szpitala Anny Marii.

— Na ulicy Kilińskiego został ugodzony nożem w głowę Andrzej WITULSKI (Grabowa 18).

— Przy ul. Obywatelskiej 3 wpadł do dołu z wapnem 3-letni Lucjan BEDNARZ, który został ciężko poparzony na całym ciele.

— Wskutek wybuchu maszyny spirytusowej, przy ul. Dworskiej 59 bardzo ciężko poparzona została 14-letnia Jadwiga LEWANDOWSKA, którą w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala. (4)

cieli miejskich, chwyciła psa za obrozę. Równocześnie na szyję zwierzęcia spadła pętla czyściciela i pies począł się dusić.

Służąca widząc męczarnie zwierzęcia, włożyła rękę między pętlę, a obrozę i padła na chodnik, trzymając kurczowo psa.

Ta scena zgromadziła na ulicy kilkadziesiąt osób, które zaczęły się odgrażać czyścicielowi. Jeden z nich widząc, że sytuacja staje się groźna, uderzył Andrzejewską pałką w głowę i wyrwał jej psa.

Zrozpaczona niewiasta zerwała się z chodnika i rzuciła się na czyściciela, drapiąc go po twarzy. Nic jednak nie pomogło. Czyściciel nie zwracając uwagi na protesty tłumu, który się zebrał, zaciągnął psa do swego wozu.

Andrzejewska zemdlała.

Trzeba zaznaczyć, że aczkolwiek akcja czyścicieli miejskich jest bezspornie wielce pożyteczna, to jednak stanowczo trzeba się zastrzec przeciwko metodom przez nich stosowanym. Nie wolno no stwarzać ze swojej czynności odrażającego widowiska dla tłumu ludzi.

Znów „wyłowiono” 5 bookmachersów

Jeden został skierowany do prokuratora

Niemal codziennie ostatnio przeprowadza 7 komisariat policji obławę na bookmachersów, gromadzących się przed lokalem totalizatora przy ul. 6 sierpnia 2.

Onegdaj policja znów zatrzymała 5 osób, mianowicie: S. RURMANA (Brzezińska 4), Jakóba HIRSZBERGA (Kilińskiego 40), Oskara KALMANOWICZA (Pomorska 73), Nusena MORGENSZTERNA (Gdańska 73a) i Bolesława KWIATKOWSKIEGO. (Nowo-Zarzewska 4).

Co się tyczy Kwiatkowskiego, to sprawa jego została skierowana do

prokuratora, bowiem znalazł się poszkodowany, który zameldował w policji, iż Kwiatkowski nie wypłacił mu wygranej w totalizatorze, przywłaszczając sobie pieniądze.

Natomiast Rurman i Hirsberg odpowiadali wczoraj przed sądem starościńskim, który ukarał ich grzywnami po 20 złotych, z zamianą na 14 dni aresztu, oraz zarządził konfiskatę znalezionych przy nich 118 zł.

Kalmanowicz i Morgensztern odpowiadają będą przed sądem starościńskim w najbliższych dniach. (4)

16 spraw o alimenty

Kartka z życia pensjonariuszek domu dla bezdomnych matek

Wydział opieki społecznej zarządu miejskiego w Łodzi informuje, że na dzień 1 sierpnia r. b. w domu dla bezdomnej matki przebywało ogółem 5 matek, przybyło w międzyczasie 13 i opuściło zakład 11. Pozostało 6 matek.

Wszystkie są wyznania katolickiego, pannami i rekrutują się z pośród służby domowej. Ojcami ich byli: 1 kelner, 1 handlarz, 8 robotników, 1 urzędnik, 1 szofer, 1 targaż, 1 kotlarz, 1 szewc itd. Jeden z ojców jest nieznany.

Wytoczono ogółem 16 spraw o alimenty.

Z pośród tych matek, które opuściły zakład — 4 odeszły do domów wychowawczych w charakterze karmicielek, 2 jako karmicielki do domów prywatnych, jedna otrzymała pracę, jedna odeszła do szpitala i 3 wyjechały do swych rodzin.

Z pośród dzieci tych matek — 6 pozostało przy swych rodzicielkach, 3 oddano na wychowanie za opłatą, 1 odesłano do domu wychowawczego dla niemowląt oraz jedno dziecko oddano na własność osobom prywatnym.

TEATR I MUZYKA

TEATR POLSKI

Dziś oraz w sobotę i w niedzielę „Aszantka”.

„DAMA OD MAKSYMA”

Wesoło i beztrudnie bawią się co wieczór bywalecy Teatru Popularnego, bowiem grana jest szampańska komedia muzyczna Feydeau „Dama od Maksyma”. Początek przedstawień o godzinie 20.15.

„OFIARA, DANA ŻEBBAKOWI. NIE PRZYNOŚI KORZYŚCI SPOŁECZENSTWU”.

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA NIURZĘDOWA BEZ GWARANCJI

5.000 zł. — 92862
15.000 zł. — 75996
10.000 zł. — 13437 39093
35608 52569 107527
2.000 zł. — 12004 15614 32804
65958 61212 78254 98909 94837
98929 109559 111396 126355
141287.
1.000 zł. — 2402 5697 7544
8238 14751 18403 21081 22689
24061 31981 33482 38467 38891
55158 63340 72574 79035 84213

856 985 89017 29 370 87 412 596 636.
 90102 239 91 92 314 37 436 512 626
 726 91021 155 214 303 16 76 95 97 453
 6 9 74 523 6 618 92075 272 498 651 789
 865 92 33172 474 503 71 603 23 703 901
 94060 4 194 264 519 23 61 633 86 734
 9 95421 532 56 607 891 98 947 96068 80
 116 86 232 71 528 938 97017 44 204
 309 49 6 500 11 682 918 98087 233 395
 7 459 857 904 71 90 5 99015 21 152 335
 568.

100286 330 601 82 980 101269 303 24
 95 406 70 743 78 86 94 102140 65 203
 827 103028 47 57 110 37 73 277 420 88
 546 639 713 42 104143 83 227 72 359
 488 671 767 814 937 105566 79 81 660
 752 893 999 106054 173 291 304 74 400

214 18 24 408 614 936 143016 20 105
 235 409 728 887 144033 195 323 117 45
 82 8 642 51 813 95 948 145171 246 59
 420 566 631 745 805 903 76 146054 184
 548 68 704 147020 3 124 37 44 84 380
 406 509 760 834 6 44 148077 183 219
 60 9 306 461 532 98 149114 368 498 578
 782 841 960 91.

150002 124 50 444 521 642 51 83 851
 94 956 74 151054 121 42 98 216 61 417
 86 60 570 693 774 981 152180 2 274 356
 452 682 739 968 153032 150 200 12 70
 472 7 635 701 4 808 902 154100 227 328
 95 457 757 835 155036 135 245 52 323
 8 57 84 472 527 757 857 96 156174 75
 92 213 88 313 410 97 9 608 32 729 892
 157030 383 581 604 712 56 958 158031
 71 161 7 215 315 443 52 540 611 17 989
 159162 74 339 64 97 471 507 664 771
 6 877 94 9 958 986.

20056 133 374 470 21317 55 22028 68
 270 760 23229 742 24180 666 82 743
 909 25167 287 782 90 26192 207 303 62
 437 599 859 984 27134 416 645 28025
 294 357 560 88 700 971 29029 118 225
 503 811 919.

30020 258 367 829 52 970 31153 258
 447 69 662 81 721 24 32013 121 218 393
 442 57 569 76 732 871 33113 389 561
 611 712 889 34155 86 311 49 476 707
 912 97 35141 328 59 423 72 788 849
 943 36078 87 307 09 590 999 37068 736
 38118 568 39393 542 83 763 844 951.

40050 216 83 679 737 43 882 925 41085
 292 972 42385 43129 322 517 59 44006
 64 107 27 581 802 981 45065 642 840
 46035 185 258 340 455 65 551 608 47
 52 746 894 984 47082 210 87 415 624
 76 834 48182 335 36 998 49393 438 770
 849 969.

50016 39 345 930 51318 678 52064 275
 85 746 907 53138 573 727 913 63 54040
 139 272 409 31 514 97 936 55288 587
 738 65500 67 731 807 86 57256 399 607
 725 87 954 58493 686 702 07 846 80
 59119 350 574 91.

60129 470 714 61246 422 47 643 758
 98 62253 342 537 47 661 93 738 63164
 64256 71 341 693 761 885 946 65218 40
 970 66107 84 385 765 67033 200 25 301
 525 751 820 902 77 68111 210 11 21 83
 383 467 756 862 910 69456 93 531 749
 893.

70293 611 871 932 71120 34 240 642
 758 967 72141 81 738 75 851 970 73013
 125 696 796 74218 468 527 921 51 53
 75004 09 306 86 696 725 881 949 71
 76352 508 747 68 73222 83 582 84 632
 720 61 860 981 78176 298 525 641 915
 54 79360 463 805 66.

80114 222 378 795 801 81036 91 94
 496 82270 396 645 83065 94 260 88 464
 519 51 592 736 84026 155 349 507 53 93
 656 762 85 85278 672 850 76 80 908
 86064 159 210 339 462 743 46 878 87113
 59 394 664 771 839 88009 206 352 533
 090 965 89188 203 372 86 449 657 66
 730 962.

90027 124 389 502 91026 132 260 455

CIĄNIENIE DRUGIE

20.000 zł. — 55799
25.000 zł. — 121591
15.000 zł. — 98128
10.000 zł. — 26337
5.000 zł. — 4367 100552
2.000 zł. — 1619 3449 7859
7918 38876 44504 49196 58687
75470 94578 138571 149931.
1.000 zł. — 2074 10002 17887
19092 19597 22202 26173 31106
47319 48525 70795 78624 80963
86290 88859 90699 93964 99432
102428 108424 111414 113377
121974 124086 138850 146309
149806 150710 152071 154702
153006.

7918 38876 44504 49196 58687
 75470 94578 138571 149931.
 1.000 zł. — 2074 10002 17887
 19092 19597 22202 26173 31106
 47319 48525 70795 78624 80963
 86290 88859 90699 93964 99432
 102428 108424 111414 113377
 121974 124086 138850 146309
 149806 150710 152071 154702
 153006.

Wygrane po zł. 250.—

93 341 701 26 814 79 1870 985 2002
 43 83 297 401 41 517 675 840 931 43 48
 92 3135 301 597 829 4084 89 313 686
 96 829 973 5002 69 208 379 426 66 568
 813 45 987 6021 139 69 305 72 446 76
 692 7185 276 329 57 538 673 90 743
 8506 855 9136 222 316 469 533 615 769
 858

CIĄNIENIE TRZECIE

Wygrane po zł. 250.—

136 599 1008 20 186 236 452 94 618
 720 2020 74 79 113 288 403 506 56 89
 3336 900 59 4303 14 415 64 524 668
 80 752 67 5166 248 636 48 932 6086 151
 233 500 97 631 7134 73 212 384 487 651
 857 948 8526 55 644 9002 304 57 431
 48 709 74 812.
 10229 401 861 904 1136 352 429 60
 95 12045 594 834 13080 174 209 15 405
 502 51 62 641 66 715 983 14003 11 24
 258 359 672 779 875 933 15005 91 294
 509 633 98 715 812 16430 510 635 805
 29 89 17354 58 18031 263 961 19138 94
 238 678 776 848.
 20113 275 536 50 690 751 805 21029
 125 344 494 611 87 764 22286 636 924
 15 92 23111 67 273 87 637 50 74 85
 24029 208 45 410 551 778 832 84 88 905
 25149 234 76 586 90 720 860 20051 234
 154 579 797 27275 87 484 507 76 696
 745 66 88 975 28916 29040 107 633 859
 87 989.
 30053 123 212 447 506 18 706 31386
 538 32008 335 44 497 773 819 942 33065
 415 85 768 996 34385 612 892 35479 537
 803 36055 106 68 76 761 848 903 63
 37789 982 38010 195 312 550 765 965
 39049 55 668 37 43 928.
 40872 41146 268 867 42200 310 39 300
 86 946 43407 534 44013 65 768 689 46137
 46191 546 89 625 47041 132 341 470 344
 773 836 77 48082 94 25 635 87 772 818
 67 908 49155 239 630.
 50531 35 740 858 51381 858 970 52268
 53062 131 510 701 91 900 54182 497 712
 865 94 946 55095 56066 390 420 671
 57045 172 98 210 670 824 58001 180
 329 467 585 968 59491.
 60176 848 70 61023 72 85 342 426
 634 757 62913 86 63047 155 272 450
 87 505 64252 441 64 516 804 93 970
 65002 344 494 652 919 66148 317 702
 853 91 906 67061 183 297 321 472 621
 795 68070 457 77 507 864 88 69191 99
 475 538 602 70 781 962 86.
 70095 296 385 466 627 701 38 71209
 66 521 676 776 72205 452 566 761 73035
 212 91 656 73 712 76196 77041 102 12
 790 821 74047 229 50 94 868 995 75001
 232 48 507 79 840 78041 98 445 563
 79427
 80036 100 59 411 508 889 81230 905
 82057 388 649 777 937 40 83011 21 125
 46 328 472 574 619 44 839 84490 806
 85051 235 478 789 789 905 86075 190
 409 10 670 908 62 87231 736 69 872
 88012 40 134 670 703 823 89094 418 630
 777 895
 90010 491 553 659 659 914 91317 406
 33 92077 632 849 75 934 93173 573 85
 644 57 770 993 94000 153 628 984
 95289 385 675 877 96093 672 728 68
 919 97130 299 437 694 858 98108 81 322
 37 447 564 601 802 99727
 100039 454 85 650 74 938 101039 431
 57 693 102531 621 705 103334 645 60
 809 86 322 104051 580 630 77 747 845
 970 105043 185 288 396 416 697 858 68
 921 44 106126 533 608 56 865 970
 107128 546 746 844 108704 109016 31
 905
 110514 95 902 111053 324 433 809 95
 112047 224 621 710 113141 377 510
 114190 637 762 115023 116097 111 288
 307 117060 351 71 721 118107 25 82
 435 814 89 119352 442 707 868 77 948
 120461 778 806 43 928 121112 618 815
 122118 237 374 82 524 76 630 797 123167
 445 560 72 935 124157 488 511 617
 125094 365 997 126458 127162 626
 128921 129111 817
 130237 38 535 74 660 94 131590 759
 132087 117 51 538 79 133463 134161
 234 336 782 135197 467 562 868 923
 136552 99 898 137451 52 645 742 52
 914 46 138142 96 295 352 67 94 637 839
 979 139048 261 368 510 62 604 97 819
 15 939 69
 140737 906 90 141016 166 67 535 770
 142615 65 143045 372 520 706 812 98
 962 144175 145056 100 457 524 93 792
 148190 83 96 146235 62 71 527 688 763
 147288 71 715 847 933 148487 755 819
 37 149036 128 346 605 79 992
 150679 816 151012 138 312 540 673
 773 872 152269 598 803 910 153485
 154327 59 714 841 155050 156445 533
 884 157236 609 158034 223 821 92

zł. 10.000.- na Nr. 52569
zł. 10.000.- na Nr. 3103

padły już w tej 4-jej klasie w znanej kolekturze

N. JATKA Piotrkowska 22
 Piotrkowska 66
 Nowomiejska 1

93044 93889 99101 99704 101637
 102610 105221 112616 121175
 122540 125998 127760 132066
 134399 143150 144841 145085
 152761 155753.

Wygrane po zł. 250.—

106 587 642 725 30 48 95 1015 50 70
 120 36 244 57 66 328 79 640 68 74 743
 47 79 815 943 49 2030 135 214 539 57
 687 801 3069 296 437 556 614 720 63
 820 958 4030 37 40 122 43 5 54 239 330
 50 70 837 54 71 961 5032 71 133 237
 580 85 94 624 88 946 66 6047 252 92
 332 512 22 74 816 57 85 914 7218 354
 73 588 623 737 69 920 8042 113 214 480
 669 714 43 9017 25 118 242 44 73 320
 435 505 666 83 91.
 10009 318 39 71 2 443 533 87 600 35
 730 879 913 11052 92 173 83 331 505
 95 651 70 781 968 86 12129 219 44 80
 94 350 524 84 852 64 13025 152 519 78
 603 788 97 915 76 14070 84 106 206 327
 65 569 85 91 96 624 93 15164 98 308
 30 463 592 605 17 26 916 16118 47 50
 70 339 549 621 92 860 977 17015 160
 3 201 479 563 66 67 691 738 801 27
 18037 77 156 61 2 243 59 89 317 434
 80 643 899 19020 56 89 111 52 209 2
 23 69 340 456 81 503 32.
 20100 15 40 330 452 71 515 607 962
 72 93 21004 51 234 248 583 610 90 774
 96 825 22073 123 64 91 255 93 444 86
 530 690 736 823 926 23003 143 365 516
 689 965 24150 311 630 723 6 825 92
 25356 64 8 432 99 588 781 937 26082
 118 61 401 617 18 57 706 27152 216 50
 630 830 955 85 28218 325 409 39 67 73
 500 67 717 948 58 29025 99 256 82 306
 447 535 739 99 823 6 46.
 30031 234 70 370 405 691 844 84
 31187 456 549 768 906 26 32085 103
 90 270 364 575 683 757 858 85 926 33083
 170 264 67 339 419 49 608 18 798 833
 34039 42 187 267 76 319 44 45 418 27
 32 586 667 35034 214 34 58 363 429 57
 88 509 15 49 709 27 882 9 909 36026
 40 59 82 140 9 258 345 75 416 509 86
 648 769 37089 117 37 300 40 607 803
 72 943 93 38085 96 137 347 498 575 604
 803 939 39268 304 487 90 628 785 802
 959.
 4032 155 88 299 408 417 515 810 916
 41432 68 82 795 818 924 41 42026 56
 103 294 300 82 460 660 854 60 913 43066
 203 72 358 404 19 93 535 628 97 803
 44059 214 71 423 612 895 985 45162
 223 429 569 794 854 913 46128 47 66
 70 4 495 622 807 14 47058 334 430 8 99
 738 85 48090 2 128 318 424 68 83 92
 592 721 87 802 33 941 49079 90 323 9
 84 416 43 587 98 645 85 786 858.
 50008 378 503 39 771 801 41 912 15
 51032 325 430 711 54 7 820 54 52000 24
 118 254 442 506 17 920 53027 57 168
 752 54049 217 474 661 835 951 55032
 102 221 361 433 552 82 638 42 705 56088
 133 321 94 479 532 750 900 57111 47
 424 60 178 891 948 58027 61 125 79 306
 48 75 76 403 574 679 780 59076 367 444
 625 90 936.
 60195 211 372 7 83 441 61 628 90
 726 64 80 61057

Wajsówna ma się już dobrze — ale w r. b. nie wystąpi na boisku

W stanie zdrowia Jadwigi Wajsówny zanotowano wczoraj dużą poprawę. Temperatura opadła, chora odzyskała apetyt i samopoczucie jej jest dobre.

W szpitalu pozostanie Wajsówna jeszcze 2—3 tygodnie. Według opinii lekarzy — w sezonie bieżącym nie będzie mogła uprawiać sportu.

Na marginesie choroby Wajsówny należy wyrazić zdumienie, że władze sportowe, przede wszystkim lekkoatletyczne, nie zainteresowały się wcale mistrzynią, rekordzistką i medalistką olimpijską w jej ciężkich chwilach.

Łódź — Warszawa mecz lekkoatletyczny

W dniu 2 października odbędzie się w Łodzi ciekawy mecz lekkoatletyczny Łódź — Warszawa.

Mecz będzie jedną z najciekawszych imprez lekkoatletycznych w tym sezonie w Łodzi, gdyż w reprezentacji Warszawy wystąpić ma szereg znakomych polskich lekkoatletów z Nojim, Gieruttą, Fiedorkiem i in.

Jubileusz KPZjednoczone

Jak już donosiliśmy, w niedzielę 11 b. m. rozpoczną się uroczystości jubileuszowe z okazji 10-lecia sportowego klubu fabrycznego KPZjednoczone. O godz. 9-ej rano odbędzie się nabożeństwo w katedrze, po czym nastąpi poświęcenie sztandaru klubowego, złożenie wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, a o godz. 11-ej nastąpi poświęcenie i otwarcie nowego stadionu sportowego przy rogu ul. Emilii i Kilińskiego.

Na zakończenie odbędą się pokazy oraz popisy gimnastyczne. W programie imprez sportowych jubileuszu w dniu 18 września odbędą się m. in. zawody lekkoatletyczne przy udziale najlepszych zawodników okręgu.

Warszawianka na jubileuszu Zjednoczonych

W ramach jubileuszu K. P. Zjednoczone odbędzie się w niedzielę, 18 b. m., na nowym stadionie K. P. Zjednoczone przy zbiegu ul. Kilińskiego i Emilii towarzyski mecz piłkarski Zjednoczone — Warszawianka.

Mecz ten rozpocznie się o godz. 17-ej przed południem.

Dzień ŁZOPN

Na 18 września przypada t. zw. „Dzień ŁZOPN”. W ramach tego dnia, jak wiadomo, odbędzie się w Łodzi na stadionie ŁKS mecz piłkarski między miastowy Łódź — Poznań.

Poza tym w Pabianicach tego samego dnia odbędzie się ciekawy mecz między miastowy Pabianice — Zgierz. Zarząd Ł. Z. O. P. N. w celu podniesienia atrakcyjności tego meczu postanowił ufundować dla zwycięskiego zespołu puchar przechodni.

Reprezentacja Pabianic będzie się składać z graczy PTC., Burzy i pabianickiego Sokoła, zaś reprezentacja Zgierza będzie się opierać na graczach zgierskiego Sokoła i Boruty. W dniu 18 b. m. ze względu na „Dzień ŁZOPN” mecze piłkarskie o mistrzostwo nie odbędą się.

12 godzin przy kierownicy

W niedzielę wielki raid automobilistów i motocyklistów zorganizowany przez Ż.K.M.

W nadchodzącą niedzielę organizuje Żydowski Klub Motorowy swą doroczną, reprezentacyjną imprezę — dwunastogodzinny raid, który zasługuje z wielu względów na uwagę. Przede wszystkim, imprezy Ż. K. M. mają opinię wzorowo organizowanych, następnie założenie im przy jest ciekawe i wybitnie sportowe.

Dwanaście godzin przy kierownicy, przy przeciętnej szybkości na całym dystansie — 50 km. - godz., czyli przebycie 600 km. non stop — jest w naszych warunkach wyczynem sportowym, zasługującym na uwagę.

Raid urozmaicony jest ponadto akcentami turystycznymi, wymaga bowiem zwiedze-

nia jaknajwięcej województw, co jest odpowiednio punktowane. Za mekdonek w mieście wojewódzkim kierowca otrzymuje 40 pkt., a w powiatowym — 10 pkt. Za rzeczywisty przejechany kilometr pół punkta, a za kilometr w linii powietrznej również pół punkta.

Większość zawodników obiera trasę na Lublin i Warszawę, względnie Śląsk — Kraków — Kielce. Idealna trasa Warsza-

Raid pań — odwołany

Automobilowy raid pań, projektowany na sobotę i niedzielę, został przez Automobilklub Polski odwołany z powodu małej ilości zgłoszeń (8).

wa — Toruń — Łódź jest o... 1 klm. za krótką.

Oczywiście 600 klm. jest maximum tego, co można „wyciągnąć”. 600 - kilometrowy jadą po pierwszej nagrodzie. Te ciężkie warunki nie dotyczą wszystkich. Minimum, to 150 klm.

Raid będzie miał liczną i dobrą obsadę. Zapisy dostępne są dla wszystkich automobilistów i motocyklistów. Termin zapisów upływa jutro. Zgłoszenia przyjmuje Ż. K. M., ul. Moniuszki 2, tel. 148-32.

Piękne nagrody dla zwycięzców są do obejrzenia w oknie wystawowym f. Gentleman, przy zbiegu ulic 6 Sierpnia i Piotrkowskiej.

Lekkoatleci jadą do Wiednia

na IV mistrzostwa Europy (17 i 18 b. m.)

Jak wiadomo, w Wiedniu rozegrane zostaną IV lekkoatletyczne mistrzostwa Europy 17 i 18 b. m. Reprezentacja Polski na zawody te wyjedzie z Warszawy 15 b. m. pod kier. Wojnarowskiej.

W skład ekspedycji polskiej wejdą: Walasiewiczówna, która startować ma na 100 i 200 m., w skoku w dal, w sztafecie

4x100, nadto zgłoszona została do oszczepu, lecz start w tej konkurencji jest wątpliwy.

Prócz Walasiewiczówny w biegu 4x100 m. wezmą udział: Książkiewiczówna, Gawrońska i Kałużowa.

Wreszcie Flałowiczówna startować będzie w kuli, a w skoku w dal — Słomczewska.

Z zawodniczek, które nie wezmą udziału: Kwaśniewska przechodzi obecnie operację, Wajsówna leży w szpitalu chora na zapalenie płuc, a Czarnocka dopiero co opuściła szpital.

Wyznaczone do reprezentacji Polski zawodniczki przebywają obecnie w obozie CIWF, na Bielanych.

Wiadomości szachowe

W najbliższych dniach odbędzie się w Oerebro kongres szachowy państw skandynawskich, połączony z licznymi turniejami. W turnieju mistrzów zapowiedzieli swój udział: 1) Enevoldsen — Dania, 2) Lundin — Szwecja, 3) Larsson — Szwecja, 4) i 5) Salo, Rasmusson — Finlandia, 6) i 7) Peterason, Nilsson, Stahlberg — Szwecja, 9) J. Petersson — Dania, 10) i 11) Bergquist, Carlsson — Szwecja, 12) Krogvis — Finlandia. Wszyscy wymienieni mistrzowie grają o tytuł championa państw północno-europejskich.

Obrońcą tytułu jest znany olimpijczyk szwedzki — Eryk Lundin.

MÜLLER — MISTRZEM WIEDNIA

W tegorocznym mistrzostwie Wiednia, obecnie „prowincjonalnego” miasta Rzeszy niemieckiej grał przeważnie nowi ludzie, którzy mogli wykazać swoje aryjskie pochodzenie na 3 pokolenia wstecz. Pierwszą nagrodę zdobył Müller — 9 i pół p. z 11 p., przed znanym arcymistrzem i teoretykiem Grinfeldem (7,5 p.), Dornem, Kellerem — po 7 p. i t. d.

KASHDAN CZY HOROVITZ?

Tegoroczne mistrzostwo Półn. Amer. Feder. Szach. zdobyli narazie ex aequo Kashdan i Horovitz (po 9 p.). Kto będzie posiadaczem tytułu rozstrzygnie między nimi mecz Dalejsze miejsce obsadzili Polland, Blumin — po 7,5 p., Santasiere — 6 p., Morton — 5,5 p., Shainswit — 4 i pół p., Collins, Jaffe — po 4 p. i t. d.

Obaj zwycięzcy są znanymi olimpijczykami. Kashdan w latach 1928—32 święcił nie mało sukcesów w Europie (1. nagr. na turnieju w Győr, Sztokholmie i t. d.). Należy zaznaczyć, że tytuł mistrza federacji nie jest jednoznaczny z tytułem championa St. Zjednoczonych, który jest w posiadaniu Reshevskiego.

WSTĘPNY TURNIEJ DO MISTRZOSTWA ŁODZI

Do turnieju eliminacyjnego o mistrzostwo Łodzi, organizowanego przez Okręg zw. szach. zgłosiło się 17 graczy. W ostatniej chwili zarząd związku ograniczył ilość uczestników do 12, wobec czego 5 zgłoszonych o mniejszych kwalifikacjach odpadło. Otwarcie turnieju nastąpiło w niedzielę w lokalu Zw. Prac. Bankowych (Piotrkowska 101). Losowanie przyniosło następującą kolejność uczestników: 1. Weber, 2. Mielicki, 3. Rubinowicz, 4. J. Natanson, 5. Wróblewski, 6. Mikula Z., 7. Nożyc, 8. Majzner, 9. Bogatyrow, 10. Rozenblum, 11. Gawryszczak, 12. Halpern. Rozgrywki będą odbywać się 2 razy tygodniowo: we wtorki i niedziele, dla niedokończonych partii przeznaczono sobotę. Co się tyczy technicznych warunków gry, są one identyczne z tymi samymi w ostatnich turniejach tego rodzaju. Do głównego mistrzostwa Łodzi na rok 1938 kwalifikuje się 2 zwycięzców turnieju. W ramach otwarcia turnieju odbył się niewielki konkurs szybkiej gry z następującym wynikiem: 1. Majzner — 6,5 p. (zremisował z Bogatyrowem), 2. Rubinowicz — 5 p., 3. Bogatyrow — 4,5 p., 4. Halpern, — 4 p., 5. Litmanowicz — 2,5 p., 6. i 7. Gawryszczak i Kryger — po 2 p. i 8. Wróblewski — 1,5 p. Zestawienie par w 1. rundzie jest następujące: Weber — Halpern, Mielicki — Gawryszczak, Rubinowicz — Rozenblum, Natanson — Bogatyrow, Wróblewski — Majzner, Mikula — Nożyc.

PO MISTRZOSTWACH CZECHOSŁOWACJI

W ubiegłym tygodniu zakończyły się w Pradze mistrzostwa Czechosłowacji we wszystkich kategoriach. W turnieju mistrzów prowadzący od startu i pewny już niemal zwycięstwa rad. Opocensky doznał w ostatniej rundzie porażki w spotkaniu z Hermanem, co jednak nie wpłynę-

ło na jego lokatę. Końcowy wynik turnieju brzmi:

Opocensky i Herman — po 8 p., Foltys — 7,5 p., Rohaczek — 7 p., Hromadka, May, Zita, Zinner — po 6,5 p., dr. Treybal — 5,5 p., Spielmann i dr. Schubert — po 5 p., dr. Fazekas — 4,5 p., Dobias — 1,5 p.

W turnieju głównym (54 graczy w 6 grupach) zwyciężyli Ader (mistrz robotniczego zw. szach) i Katetow. Obaj otrzymali upragnione tytuły mistrzowskie.

Udział Spielmanna wniósł wiele emocji do turnieju, dla starzejącego się jednak arcymistrza, obecnie pozabawionego ojczyzny, zakończył się fatalnym fiaskiem. Dużą niespodzianką sprawił Hermann, nie typowany przez nikogo na tak wysokie miejsce. Niedawny gość Łodzi, red. Opocensky (dwukrotny mistrz Czechosłowacji) przeżywał ostatnio spadek formy, obecnie się całkowicie zrehabilitował i dowiódł, że przedwcześnie jeszcze zaliczono go do weteranów. Foltys, główny rywal zwycięzców, padł ofiarą własnej zbyt ostrożnej i solidnej gry, remisując 4 ostatnie partie, co zdecydowało o jego wyniku.

Podajemy jedną z najciekawszych partii tego turnieju. Białe: P. Herman, czarne: R. Spielmann (d. Austria):

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sc3, Sf6 4. Gg5, Sbd7, 5. e3, Gb4 (wariant t. zw. manhatańskiej obrony, uznany przez teorię za niewygodny dla czarnych) 6. Hb3, c5 7. cd5, ed5 8. G:f6, H:f6 9. H:d5, O-O 10. Gd3, We8 11. Eg:e2, Sb6 12. Hf3, H:f3 13. g:f3, c:d4 14. S:d4, Gh3 15. a3, f:c5 16. Sc:e2, Wac8 17. Kd2, a6 18. Wac1, g6 19. Ge4, We7 20. We2, Gd6 21. W:c8 + (na 21. Wh-c1 nastąpi Wd8 i białe nie nie wskórają na linii c...) G:e8 22. Gd3, h5 23. f4, Kg7 24. Wg1, Kh6 25. f5!, g5 26. h4!, f6 27. h:g5 +, f:g5 28. f4, g4 29. Sg3, Ge5 (nad tym posunięciem Spielmann myślał 45 minut) 30. f1, Wf7 31. Wh1 czarne się poddały.

Zwycięstwo i porażka rakiet polskich w turnieju na Lido

Na Lido pod Wenecją rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy, w którym startują dwaj tenisisci polscy — Ignacy Tłoczyński i Baworowski.

W pierwszym dniu turnieju ładnym sukcesem wykazał się Baworowski, bijąc znanego tenisistę włoskiego Palmieri'ego 5:7, 6:2, 6:4.

Porażki doznał natomiast Tłoczyński, ulegając francuzowi Lesueur 4:6, 4:6.

Motocyklowe Grand Prix Polski

W dn. 25 b. m. na Bielanych pod Warszawą odbędą się zawody motocyklowe o Grand Prix Polski.

Zawody rozegrane zostaną w konkurencji międzynarodowej. Obok czołowych zawodników polskich spodziewany jest udział motocyklistów niemieckich, francuskich, belgijskich, estońskich i węgierskich.

Brendler

startuje w Warszawie

W nadchodzącą niedzielę rozegrane zostaną w Warszawie, na zamkniętej trasie w Alei Niepodległości, doroczne zawody motocyklowe. Początek zawodów o godzinie 14, publiczność będzie jednak miała dostęp na teren wyścigów przez cały czas ich trwania. Wyścigi te rozegrane będą na zamkniętej trasie długości 2.400 metrów, przy czym każdy bieg odbędzie się na trasie długości 25 okrążeń toru. Ogółem rozegranych będzie 8 biegów, po dwa (dla juniorów i seniorów) w następujących kategoriach: do 125 cm., do 250 cm., do 350 cm. i ponad 350 cm.

W zawodach tych przewidziany jest udział wszystkich czołowych kierowców polskich ze Śląska, Poznania, Warszawy, Łodzi, Gdyni. Z bardziej znanych kierowców zgłosili się dotychczas: Bezet, Klimkowski, Golasik z Warszawy, Dąbrowski z Gdyni, Baron-Bathelt (dwukrotny zwycięzca), Korytyński i Hennek ze Śląska, Lemański i Borek-Gostyński z Poznania, Brendler z Łodzi i wielu innych. Oczekiwane są zgłoszenia Mielocha, Dochy, Jurkowskiego i Jakubowskiego z Warszawy.

Do Danii

wyjeżdżają dziś bokserzy warszawscy

Wczoraj ustalony został definitywnie skład reprezentacji bokserkiej Warszawy na tournée do Danii. Skład ten przedstawia się następująco w kolejności wag:

Rundstein, Rotholc, Czortek, Kowalski, Koleczyński, Ozarek, Doroba I, Sowiński.

Kierownikiem drużyny mianowany został p. Pasturczak, sekundantem — p. Stamm. Bokserzy polscy wyjadą z Warszawy w piątek do Gdańska, skąd w sobotę statkiem do Kopenhagi.

Drużyna polska rozegra w Danii trzy spotkania: 14 i 16 bm. w Kopenhadze, 3-ci mecz na prowincji w terminie nieustalonym definitywnie.

Rumunia — Jugosławia 1:1

Rozegrany w Białogrodzie między państwowy mecz piłkarski Jugosławia — Rumunia dał wynik remisowy 1:1. Do przerwy prowadził jugosłowianie 1:0.

Niemcy wydają za dużo

Ogólne zadłużenie Rzeszy wynosi 57 miliardów marek

Berlin, we wrześniu.
Trzecia Rzesza żyje ponad stan. Wypływa to jasno ze sprawozdań Reichsbanku, który podaje, że wprawdzie wpływy z podatków od czasu przejścia władzy przez rząd narodowo-socjalistyczny wzrosły dwukrotnie, nie są one jednak w stanie pokryć wzrastających w szybkim tempie wydatków obecnego rządu.

W roku budżetowym 1933 podatki przyniosły 6.650 milionów marek, a w 1937-38 przeszło dwa razy tyle, bo 13.960 milionów. Zresztą suma ta nie reprezentuje istotnych wpływów, które są znacznie większe. Do tych podatków należy dodać dochody skarbu państwa z innych źródeł, szereg podatków specjalnych, wpływy z tytułu ubezpieczeń społecznych prowadzonych przez państwo oraz z różnych instytucji politycznych, gospodarczych i społecznych prowadzonych przez rząd i partię. Wszystkie te wpływy razem wynoszą około 30-tu miliardów marek rocznie, stanowią więc niemal połowę ogólnego dochodu narodowego.

I mimo to przez ostatnie trzy miesiące obecnego roku budżetowego trzeba było „dopłacić” 3.350 milionów marek, a więc przeszło po miliardzie marek miesięcznie. Cyfrowo przedstawia się to w następujący sposób:

W sprawozdaniu Reichsbanku na 1 lipca r. b. figuruje dług jawny Rzeszy w sumie 22.450 milionów, podczas kiedy na 1 kwietnia wynosił on 19.100 milionów. Różnica wynosi więc 3 i pół miliarda. Składa się ona z dwóch pozycji: za 1.266 milionów wypuszczono banknotów, a 1.967 milionów osiągnięto drogą wewnętrznej pożyczki.

Dzieje tej pożyczki są również ciekawe. Początkowo ogłoszono subskrypcję na jeden miliard. Ponieważ jednak było wielu nabywców, powiększono sumę do 1.600 milionów i te zostały wpłacone. Wskazuje to albo na wielkie zaufanie społeczeństwa do obecnego rządu, albo też na bezsilność tego społeczeństwa wobec metod lansowania pożyczek na rynku wewnętrznym. Faktem jest, że pożyczka zakończona została powodzeniem.

Dalsze 367 milionów marek

stanowi swego rodzaju „cicha” pożyczka, przeprowadzona bez szerokiego udziału „a więc tylko posiadaczy akcji Austriackiego Banku Narodowego.

Skarb Rzeszy posiada obecnie otwartego długu 22.450 milionów, zadłużenie gmin miejskich wynosi 6.650 milionów wreszcie zadłużenie dawnych krajów wchodzących w skład

Drugiej Rzeszy wynosi jeszcze 495 milionów. Razem stanowi to okrągłą sumę prawie 32 miliardów.

Jeżeli do tego dodamy jeszcze „dług ukryty”, który powstał dzięki forsownemu finansowaniu bezrobocia i zbrojeń, a który według opinii osób dobrze zorientowanych wynosi 25 miliardów, to otrzymamy wca-

le pokażną sumę ogólnego zadłużenia Niemiec, dochodząca do 57 miliardów marek. To już jest dużo nie tylko na skarb Niemiec, ale nawet na skarb tak bogatego państwa, jak Stany Zjednoczone. Gdzież więc jest ten świetny stan finansów, jaki starał się odmalować Hitler w swej deklaracji norymberskiej?
T. M.

Patent polski -- dla Łotwy

Nasze systemy kotonizacyjne zyskują uznanie w świecie

Blizsze zainteresowanie się sprawą kotonizacji włókien lnianych wzgl. konopnych przejawiało się w Polsce dopiero w latach ostatnich. To też nie dziwnego, że polski przemysł kotoninowy należy niemal do najmłodszych na świecie, zaś jego produkcja jest wzgl. nieduża.

Jeżeli jednak chodzi o systemy kotonizacji, to mimo swego krótkiego istnienia, przemysł ulepszył je do tego stopnia, że nietylko dorównują systemom zagranicznym, ale często-kroć przewyższają te ostatnie.

Wiadomo powszechnie, że metoda kotonizacji, stosowana przez prof. Bratkowskiego, jest jedną z najlepszych. Posiada jednak tę złą stronę, iż koszty przerobu tą metodą są bardzo wysokie, wskutek czego nie wytrzymują one kalkulacji przy produkcji towarów bawełnianych.

Również inne metody kotonizacyjne wynalezione przez polskich chemików, zyskują sobie ostatnio uznanie w świecie przemysłowym. Ostatnio bawiła bowiem w Łodzi delegacja łotewskich przemysłowców bawełnianych, która nabyła patent systemu stosowanego w zakładach I spółki kotonizacyjnej w Zgierzu, dla budującej się obecnie fabryki kotoniny na Łotwie.

Japonia traci złoto

Z wydzielonego przed paru miesiącami z zapasu złota Banku Japonii funduszu wartości 300 mil. yen, który ma służyć na zapłatę za import surowców z zagranic — przeznaczono już pierwsze 20 mil. yen na użytkowanie na cele handlu zagranicznego.

Akcje i listy zastawne -- mocniejsze

Lekkie odprężenie na giełdach

Na rynku walorów, tendencja dla papierów wartościowych w dalszym ciągu nie uległa zmianie. Jakkolwiek w międzynarodowej sytuacji politycznej dało się wczoraj odczuć pewne odprężenie, które zresztą częściowo zostało zdyskontowane przez giełdy światowe, to jednak giełdy polskie były nadal spokojne i nie uskuteczniały większych transakcji.

Wyjątek stanowią tylko akcje Banku Polskiego, na które pojawił się wczoraj niewielki popyt, co przyczyniło się do wzmocnienia ich kursu.

Transakcje dokonywano wczoraj według kursów następujących:

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna utrzymała się na poziomie poprzednim. W dalszym ciągu obracano nią po 66,15 kupno, 66,65 sprzedaż.

3 proc. pożyczka inwestycyjna: I em. z powodu ciągnięcia nie była wczoraj notowana. II em. tej pożyczki straciła 25 pkt. i obracano nią po 85,50 w placeniu, 86 w żądaniu.

5 proc. pożyczka konwersyjna po prawia się o 75 pkt. Obracano nią po 69,75 kupno, 70,25 sprzedaż.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) doznała nieznacznego odchylenia. Obracano nią po kursie 41,70 kupno, 42,20 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna straciła 25 pkt. Za papier ten placono 66,50, żądano 67.

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. V zwykowały o 25 pkt. Obracano nimi po 64,75 w kupnie, 65,25 w sprzedaży.

5 proc. listy zastawne m. Warszawy z roku 1933 poprawiły się o 35 pkt. Za papier ten placono 74,75 żądano 75,25.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi z roku 1933 obniżyły się o 10 pkt. Obracano nimi po 66,15 kupno, 66,65 sprzedaż.

Na rynku akcyjnym tendencja naogół utrzymana, zaś dla akcji Banku Polskiego mocniejsza. Akcje te poprawiły się o dalsze 50 pkt. osiągając kurs 124,50 w kupnie, 125,50 w sprzedaży.

Warto zaznaczyć, że przed przybyciem do Łodzi, delegacja ta pertraktowała z niemieckimi kołami fachowymi w sprawie kupna wynalazku niemieckiego.

Dowiadujemy się ponadto, iż

Kongres izb przem.-handlowych

zajmie się zagadnieniami uprzemysłowienia kraju

We Lwowie odbyło się onegdaj ogólne zebranie związku izb przemysłowo-handlowych R. P. przy udziale prezesów i dyrektorów wszystkich izb.

Tematem obrad było omówienie dotychczasowych prac komisji dla badania interwencjonizmu w Polsce, która, jak wiadomo, została w ub. roku powołana przez ministerstwo przemysłu i handlu.

Poza tym wysłuchano sprawozda-

nia z aktualnych prac związku izb oraz uchwalono budżet na rok 1939. Uchwalono również urządzić drugi kongres izb przemysłowo-handlowych w Warszawie w połowie przyszłego roku. Kongres ten przeważnie zajmie się omówieniem środków i dróg uprzemysłowienia kraju. Do komisji przygotowawczej kongresu weszli przedstawiciele izb w Warszawie, Poznaniu, Lwowie i Katowicach.

Losowanie 3-proc. Prem. Poż. Inwest.

W trzecim dniu ciągnięcia wygrały następujące numery:

Pierwsza liczba oznacza numer serii druga zaś numer obligacji:

Po 500 zł. na numery:

24-37	38-38	43-32	82-32	102-32
177-38	233-15	241-14	268-38	266-15
213-15	381-41	531-32	541-38	547-41
55-37	591-32	793-16	898-32	927-44
977-14	1056-32	1052-4	1076-14	
1209-44	1298-4	1335-32	1351-4	
1356-37	1442-32	1467-32	1523-37	
1557-14	1585-37	1813-38	1834-14	
1949-38	2041-4	2190-44	2327-41	
4349-38	2372-16	2394-14	2480-37	
2712-37	2763-4	2797-32	2867-32	
2922-14	2949-3	2974-4	2998-38	
3055-16	3372-44	3397-16	3383-38	
3397-14	3765-4	3866-32	3869-16	
3985-16	4076-15	4144-14	4196-44	
4280-37	4280-37	4317-15	4347-32	
4428-15	4613-32	4627-32	4628-41	
4712-15	4745-14	4857-14	5012-44	
5031-38	5079-4	5189-41	5185-4	
5208-4	5339-32	5396-44	5422-32	
5402-32	5410-15	5488-44	5547-15	
5073-4	5714-37	5753-4	5924-16	
5957-32	5978-41	6027-32	6087-32	
6082-32	6141-32	6137-32	6174-44	
6387-32	6452-37	6446-32	6450-38	
6468-15	6783-41	6888-41	6827-38	
6837-14	6852-14	6910-41	6959-15	
6972-32	7013-32	7020-14	7019-41	
7082-11	7213-15	7354-32	7273-15	
7341-16	7500-41	7506-32	7564-44	
7583-37	7707-32	7711-14	7718-41	
8030-38	8036-15	8082-15	8148-44	
8215-15	8252-32	8255-32	8255-4	
8348-37	8506-15	8512-15	8573-44	
8624-32	8717-44	8728-38	8731-16	
8871-4	8898-14	8916-4	8989-16	
9035-32	9046-4	9117-15	9126-32	
9229-16	9261-4	9309-44	9365-16	
9440-14	9489-14	9499-38	9502-41	
9573-14	9611-44	9656-32	9678-32	
9666-4	9707-4	9769-14	9784-4	
9895-44	9999-38	10070-4	1097-37	
10155-4	10173-16	10208-15	10322-44	
10346-38	10312-41	10373-32	10400-32	
10418-32	10523-37	10591-15	10621-32	
10733-32	10747-14	10745-32	10798-4	
12087-37	12117-32	12324-41	12344-32	
12372-38	12595-38	12693-32	12776-4	
12986-32	13008-4	13127-14	13167-16	
13239-38	13252-32	13286-44	13331-32	
13394-38	13634-44	13805-41	13889-32	
13939-16	13948-4	13921-32	14082-44	

DOKTOR KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)
przeprowadził się na ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9-11 i od 6-8. — Tel. 132-28.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz nieco słabsza przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 287,40, Bruksela 89,85, Gdańsk 100, Helsingfors 11,31, Londyn 25,54, Montreal 5,31,13, Nowy Jork 5,31,83, Nowy Jork kabeł 5,31,75, Oslo 128,80, Paryż 14,41, Praga 18,35, Sztokholm 132,25, Zurych 120,40. Bank Polski placil za: dolary amerykańskie 5,28,5, dolary kanadyjskie 5,28, floreny holenderskie 286,40, franki francuskie 14,35, franki szwajcarskie 119,90, belgi 89,10, funty angielskie 25,55, funty palestyńskie 25, guldeny gdańskie 99,75, korony czeskie odcinki do 20 kor. 14,10, korony duńskie 113,90, korony norweskie 128,15, szwedzkie 131,60, liry włoskie odcinki do 50 lir. 21,30, marki fińskie 11,20, srebrne marki niemieckie 86.

AKCJE

Na rynku akcyjnym tendencja dla akcji nieco słabsza przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 125, Węgiel 35,63-35,75, Cukier 37,75, Starachowice 43,25, Ostrowiec 63,50, Lipop 83, Żyrardów 60,75 w zaoferowaniu.

PAPIERY PROCENTOWE

Dla papierów procentowych tendencja utrzymana przy obrotach małych. Notowano: 3 proc. poż. inwest. II em. 85,75 seria 94,50, 4 proc. dolarowa — 41,85-41,95, 4 i pół proc. wewn. 66,38, 4 proc. konsol. 66,75, 5 proc. konwers. 70, 4 i pół proc. ziemskie 65, 5 proc. Warszawy z 1933 r. 75, 5% Łodzi z 1933 roku 66,38, 5% Lublina z 1933 r. 61,25.

W obrotach prywatnych: 3 proc. poż. inw. I em. 84,75, 3 proc. renta ziemską odcinki po 1.000 zł. 52,50 — 51,75, odcinki po 500 zł. 58 — 57,50, po 100 zł. 85, Rudzki 11,50 w placeniu.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Sprzedaż	Kupno
Dolarówka	42,25	42,00
Inwestycyjna II em.	86,00	85,75
Konwersyjna	68,75	69,25
Konsolidacyjna	67,00	66,75
Wewnętrzna	66,50	66,25
Bank Polski	124,50	123,50

GIEŁDA ZBOŻOWA

Żyto	16,00	16,25
Pszonica	22,00	22,50
Pszonica zbier.	21,75	22,00
Owies jednol.	16,50	17,00
Owies zbier.	16,00	16,50
Makuch lniany	18,50	19,50
Mak niebieski	62,00	64,00
Ziemiarka jadalna 3,75	—	4,75

Reszta notowań bez zmiany.
Tendencja na mąki, pszenicę i żyta spokojna.
Ogólny obrót: 1301.

NOTOWANIA BAWELNY

NOTOWANIA BAWELNY
NOWY JORK.
Otwarcie z dnia 8.IX
Środek 1 października 8,08, grudzień —, styczeń 8,10, marzec 8,09, maj 8,07, lipiec 8,08.
LIVERPOOL.
Otwarcie z dnia 8.IX
Październik 4,55, grudzień —, styczeń 4,64, marzec 4,67, maj 4,69, lipiec 4,70.

BREMA.

Otwarcie z dnia 8.IX
Październik 9,20, grudzień 9,47, styczeń 9,57, marzec 9,70, maj 9,80, lipiec 9,85.

ALEKSANDRIA.

Notowania z dnia 8.IX
Sakellaris: listopad 13,34, styczeń 13,47, marzec 13,59,
Giza: listopad 12,74, styczeń 12,74, marzec 12,83.

Eksport łódzki do Argentyny może się odbywać na zasadach kompensacji

Z końcem r. b. komisja kontroli dewiz w Buenos Aires zawiesiła przydział dewiz po kursie oficjalnym na import produktów włókienniczych z Włoch.

Przyczyną tego posunięcia było wybitnie ujemne kształtowanie się bilansu handlowego dla Argentyny w stosunkach z Włochami.

W związku z powyższym zaistniały bardzo poważne możliwości zwiększenia eksportu wyrobów włókienniczych polskich pod warunkiem wzmocnienia zakupów produktów argentyńskich. Przede wszystkim chodzi tutaj o wełnę, ponieważ w przeciwnym razie eksport towarów polskich może natrafić na trudności w przydziale dewiz po kursie oficjalnym, który jest niższy o 20 procent od kursu wolnego.

Jak się dowiadujemy, niektóre

łódzkie firmy włókiennicze już dawno interesowały się Argentyną jako rynkiem zbytu dla wyrobów, przypuszczając więc należy, że już w niedługim czasie próby nawiązania kontaktu handlowego z Argentyną uwieńczona zostanie dodatnim wynikiem.

Sp. Akc. K. Steinert obniżyła kapitał zakładowy

Nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów spółki akcyjnej „Karol Steinert”, odbyte w dniu 23 sierpnia r. b. uchwaliło obniżyć kapitał akcyjny spółki o kwotę zł. 3 miliony przez obniżenie wartości nominalnej każdej akcji z zł. 2,500 na zł. 1.500.

DZWIĘKOWE KINO
PRZEDWISNIE

Żeromskiego 74/76. tel. 129-82

doj. tramw. 0, 5, 6, 8
do rogu Kopernika
i ŻeromskiegoDziś i dni następnych!
Przepiękny film p. t.

Reżyseria: Wł. Turzańskiego.

Ceny miejsc: I m. 1,00, II m. 90 gr., III m. 50 gr. — Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc
Pocz. przedst. w dni powsz. o godz. 4, w niedziele i święta o godz. 12.
Następny progr.: Wspaniały film szpiegowski **Tajny plan Nr. 8.** W r. gł. Jean Murat i Virvione Romance

Dunia, córka pocztmistrza

Role główne: Harry Baur, Janine Crispin i Georges Rigaud

KORESPONDENTKA-STENOTYPISTKA

polsko-niemiecka, wykwalifikowana
na wyjazd **POTRZEBNA.**Oferty z referencjami i wymagana
pensja sub. „Zaraz” do biura ogłoszeń
S. Fuchs, Piotrkowska 87.

Koncesjonowane

Kursy Gospod. Domowego

Z. Ż. T. Ochrony Kobiet
Cegielniana 21

przyjmują zapisy uczennic

DOKTOR

REICHER

Specjalista chorób skórnych,
wenerycznych i seksualnych
leczenie promieniami Roentgena

Południowa 28, tel. 201-93

przyjm. od 8-11 rano i od 5-8 w.
w niedziele i święta od 9-12-ej13 URZĄD SKARBOWY
W ŁODZI

Dnia 6 września 1938 r.

Obwieszczenie o licytacji

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dnia 15 września 1938 r. o godz. 9-ej, w lokalu zobowiązanego, przy ul. Narutowicza 5, celem uregulowania należności skarbowych, t. w. 6815, 6818, 6817, 6816, na rzecz 13 Urzędu Skarbowego w Łodzi, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości u Mendla Tencera.

Ruchomość	Cena szacunkowa	zł.
Futro karakulowe		1.000.—
Szafa z 2 lustrami, ciemna		50.—
Kozetka kryta gobeliną		20.—
Szafa biała		40.—
2 szafki nocne		20.—
Stół ciemny		20.—
Kredens kuchenny		20.—
Kryształ, 4 sztuki		60.—

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 15 września 1938 od godz. 9 do godz. 18-ej w lokalu zobowiązanego, Narutowicza 5.

Naczelnik Urzędu Skarbowego: (Okrągła pieczęć).

LEKARZ - DENTYSTA

O. WOLF-REICHEROWA

powróciła

Żeromskiego 21

Przyjm. od 9-1 i od 3-7.

DR. MED.

L. BERMAN

Spec. chor. wenerycznych,
skórnych i seksualnych

POWRÓCIŁ

Cegielniana 15, telef. 149-07

przyjmuje od 8-11 i od 5-8 w.

Dr. med.

Michał Urbach

chor. wewnętrzne, nerwowe
i gabinet elektroterapii

POWRÓCIŁ

i WZNOWIŁ PRZYJĘCIA dn. 4.IX b. r.

ZAWADZKA 15, tel. 148-89.

Godz. przyj. 1 — 2 i 5½ — 7½

Dr. STANISŁAW JUSTMAN

NEUROLOG

przyjmuje czasowo od 4-6

Piramowicza 15, fr. II p.

Tel. 138-99, 138-35

DOKTOR

S. Sztylerman

chor. kobiece i akuszeria

POWRÓCIŁ

6-go Sierpnia 37, telef. 206-62

przyjmuje od 3-7 wiecz.

Dr. A. S. TENENBAUM

Chor. wewnętrzne
(Spec. chor. płuc)

POWRÓCIŁ

Piotrkowska 109, telef. 220-28

przyjmuje od 6-8 pp.

Lecznica dla Psów

lekarza weterynarz A. M. Reicha

Gdańska 117-3

(róg Zamienhofs) tel. 175-77, czynna

Sirzyżenie psów.

MASZYNĘ gabinetową Singera

sprzedam. Sionkiewicza 49 —

Ritman. 675-1

Przejazdy indywidualne

do Francji

Anglii

Italii

Niemiec

Jugosławii

Łotwy

i t. d.

Informacje i zapisy

Wagons-Lits || Cook, Piotrkowska 68

PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
KOGUTER
GASBICKIEGO
GRYPY, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBOWITD.
SADALICE PROSZKÓW TYTUŁU W HIGIENICZNYCH WYBESZLACH.

DR. MED.

Wł. ŻADZIEWICZ

wznowił przyjęcia
STOMATOLOG

Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej

Piotrkowska 164, telef. 125-26

przyjm. od 3-7.

DR. MED.

R. Falkowska

choroby dzieci

WZNOWIŁA PRZYJĘCIA

NARUTOWICZA 32

Godz. przyjęć: 2.30 — 5 po poł.

Higiena

to zdrowie!

Cyklinowanie, drutowanie i
frotowanie posadzek, czyszczenie
biur i pokoi, odkurzenie elek-
troluxem. Reperacje linoleum.
Pakowanie okien i drzwi.

J. HUPERT i S-ka

Piotrkowska 44,

tel. 202-14.

LEKARZ - DENTYSTA

J. ROSEN

Piotrkowska 97, telef. 182-69

powrócił

Dr. med.

J. OKNOWSKI

powrócił

Sygnatura: IV Km. 394 | 38

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
IV rewiru Stefan Zajkowski mający
kancelarię w Łodzi przy ul. Narutowi-
cza 35 na podstawie art. 602 K. P. C.
podaje do publicznej wiadomości, że
dnia 16 września 1938 r. o godz. 13
w Łodzi przy ul. Przejazd 40 od-
będzie się 1-sza licytacja ruchomości
należących do Henryka Kestenbergu
składających się z mebl. fortepianu
i radiodbiornika
na rzecz K. K. O. m. Łodzi
oszacowanych na łączną sumę
zł. 2.400.—Ruchomości można oglądać w dniu
licytacji w miejscu i czasie wyżej o-
znaczonym.

Dnia 27 sierpnia 1938 r.

Komornik (—) Zajkowski.

Do akt. Nr. Km. 1755 | 38

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi,
rew. 14-go, zamieszkały w Łodzi,
przy ul. Piotrkowskiej 132
na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza,
że w dniu 13 września 1938 r. o godz.
12 w Łodzi, przy ul.
Kopernika 22odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości, a mianowicie:
mebl., radiosparatu, maszyny
do szycia
oszacowanych na łączną sumę zł.
615.—które można oglądać w dniu licytacji
w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej
oznaczonym.

Łódź, dn. 23.8. 1938 r.

Komornik: (—) W. Trzebiatowski
Sprawa Pauliny Neuman
p-ko Adolfowi Szulcowi

Do akt. Nr. Km. 811 | 38

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rew. 12-go, St. Gasiński zamieszkały
w Łodzi, przy ul.
Gdańskiej 67na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza,
że w dniu 12 września 1938 roku o g.
12 w Łodzi przy ul.
Śródmiejskiej 28odbędzie się publiczna licytacja ru-
chomości oszacowanych na łączną
sumę zł. 1000.—, a mianowicie:
samochodu marki „Chevrolet”
które można oglądać w dniu
licytacji w miejscu sprzedaży, w
czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 26.8. 1938 r.

Komornik: (—) ST. GASIŃSKI
Sprawa N. Kapłańskiego
p-ko f-mie Ch. Korn i S-kaODŚWIEŻAM sufity, ściany, ta-
pety suchym chemicznym spo-
sobem. Ceny niskie. Wiado-
mość: Samuel Wiatrak, sklep
farb, Mała 2, róg 6-go Sierpnia,
lub tel. 234-04.DO MATRYKUŁ 6 fotografii retu-
szowanych zł. 1.—. Zakład fotogra-
ficzny „Sztuka”, Zamenhofs 1.OKNA i drzwi uszczelnione bezkon-
kurencyjnym systemem A. Fryden-
sona chroni mieszkania od zimna,
wiatru i kurzu. Ceny do 15 wrześ-
nia zużone o 20 proc. Dzwonić
265-28, Piotrkowska 7. 7537-2ZGUBIONO kwit kasejny E-
lektrowni Łódzkiej na 1 oblig.
prem. pożyczki dolarowej z dn.
26. 9. 1932 r. na nazw. Halpern
Mordueh, Narutowicza 2.LADY biurowe, ściany szklane,
lampy gazowe i elektryczne
i t. p. do sprzedania. Obejrzeć
można w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 43, I piętro, front,
w godz. od 11-13.JAQUARD-MASZYNY dwu-
lindrowe, prasa, krepmaszyna
w dobrym stanie okazynie do
sprzedania. Tel. 238-09.

Cukiernia „ŹRÓDŁO”

Przejazd 1 — tel. 209-87

poleca na nadchodzący sezon:

Wyborowe pieczywo cukiernicze

wielki wybór czekolad, cukrów
i bombonierKolacje i śniadania jarskie z 5-ciu dań
zł. 1.10

Otwarcie sezonu!

Epopa poświęcenia, patrio-
tyzmu, bohaterstwa i miłości

Dziś i dni następnych!

Greta Garbo, Charles Boyer

PANI WALEWSKA

Wolna przeróbka powieści Waława Gąsiorowskiego.

Reżyserował Clarence Brown

Początek w dni powszednie o g. 4, w niedziele i święta o g. 12 w pol.

KINO TEATR

METRO

PRZEJAZD 2

POCZ. O G. 4

Dziś i dni następnych!

Genialny aktor, niezapomniany bohater filmów „Jestem
zbiegiem” i in.

PAUL MUNI

w swojej najnowszej kreacji, o której mówi cały świat
w wspaniałym filmie p. t.

PRAWDA ZWYCIĘŻA

KINO TEATR

MIRAZ

11 LISTOPADA 16

POCZ. O G. 4

Dziś i dni następnych!

Piękny i wzruszający film miłosny.

Koncert gry aktorskiej.

Kiedy jesteś zakochana

W r. gł. Grace Moore, Cary Grant

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłaniem —
40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—

Redakcja rękopisów nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem
redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50.
Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
szenia w dodatku niedzielnym „Rewia” (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej,
firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

Za Wydawnictwo: „Głos Poranny” — Jan Urbach i S-ka — Eugeniusz Kronman.

W drukarni własnej Piotrkowska 101.